

KACIK RODZINNY:

Pamiętaj, że i od ciebie zależy praca szkolna twego dziecka

1) — Od czasu do czasu zająć do szkoły i porozmawiać z wychowawcą twego dziecka. Niech rozmowy z "panią" lub "panem" nie polegają na wyklęciu się o błędach dziecka, ale pomóż poważnie, na temat spraw nauki i wychowania twego dziecka.

DECHRZYSTIANIZACJA RODZIN

Ks. kardynał Leger, arcybiskup Montrealu, powiedział: "Wystarczy otworzyć oczy, aby dostrzec niedaleko nas tysiące rodzin dechrystianizowanych; całe rodziny ludzi ochrzczonych żyją w najbardziej zafacowanym poganiństwie. Czyż nie widzimy rodzin zaniebujących najświętsze zadanie wychowania chrześcijańskiego dziecka?"

Rady dla Gospodyń

Pierogi z mięsem

1 funt mięsa ugotować w małej ilości wody z przyprawami, które się później do obiadu zdjąć jako jarzynkę. Jedną większą cebulkę drobno pokrajać i odsmarować na tłuszczu w patelni.

Miękkie ugotowane mięso przepuścić przez maszynkę wraz z jedną (wprzód namoczoną w wodzie a następnie odcisniętą z niej) bułką. Dodać do maszynki zmieloną cebulę oraz sól i pieprz. Farsz do pierogów powinien być pulchny. W tym celu można dodać trochę rosolu lub gorącej wody.

Przyrządzić ciasto z juncia mąki, jednego jajka, szczypty soli i tyle wody żeby po wyrobieniu pozwoliło się walcować na bardzo cienkie. Nastawić osoloną wodę na pierogi.

Wyciąć krążki z ciasta i na środek każdego z nich nałożyć farsz. Następnie zlepić brzoje pierogów.

Tak uformowane pierogi wrzucić do wrzącej wody. Po ugotowaniu odcedzić i przelać ciepłą wodą.

Pierogi ułożyć na ogrzany półmisek i polać stopnioną słoniną, lub zarumienionym masłem.

Sznycel po wiedeńsku

Sznycel powinien być najpierw zbity, by nie był grubszy niż ćwierć cala, a lepiej, gdy jest jeszcze cieńszy. Należy go posolić i popieprzyć. W innym talerzu przygotować mąkę, jeszcze w innym dobrze rozbitą bułkę, a w trzecim utartą bułkę. W tej kolejności pokrywa się sznycel — najpierw mąką, potem jajkiem i wreszcie bułką, tak żeby to było równe i jednolite.

Należy go natychmiast smażyć w dobrym tłuszczu — naj-

lepiej w smalcu — tak by był kruchy i dobrze zarumienić się ale nie poczerniać. Podać na gorącym talerzu, z plasterkiem cytryny, pietruszką i rozpuszczonym smutym masłem.

A co do jajka sadzonego? W dobrych restauracjach w Wiedniu podaje się z dwoma, a nie z jednym jajkiem.

Bądź praktyczna

Nie kłaść przy drzwiach małych dywaników, któreby tamowały drogę.

Uważać, aby nie rozrzucać po podłodze gwoździków albo pluskiwek.

Nie nosić zbyt wielkich stosów rzeczy jednocześnie, aby sobie zaoszczędzić chodzenia. Jeden nieobliczony krok na schodach może spowodować wypadek, kończący się kaleczeń albo nawet śmiercią.

Nie pozwolić na gromadzenie się śmieci lub tłustych szmat.

Nie używać blisko ognia zapalnych płynów do czyszczenia.

Pracując jedna trzecia wypadków śmierci spowodowana jest w domu.

Oddział "Diagnostico precoce"

— Leczenie raka kobiet, Poloznictwo — Chirurgia

CASA DE SAUDE

Dr. MOYSÉS PACIORNIK

Rua Lourenco Pinto, N.º 83

Fone: 4-2222 — Curitiba

KRONIKA WOJSKOWA

Prezydent republiki Haiti, François Duvalier, ofiarował Ameryce terytorium tego państwa na zaistnienie amerykańskich baz wojskowych. Część północno-zachodnia Haiti nadaje się bardzo na wielką i nowoczesną bazę wojskową, która w przyszłości mogłaby zastąpić amerykańską bazę na Kubie w Guantanamo.

Nieporozumienie między Ameryką a Chinami. Nacjonalistycznymi na Formozie, wywołane wysyłką broni amerykańskiej powstańcom chińskim przez rząd Czang-Kai-Szeka, bez zgody Stanów Zjednoczonych, zastrzyżło się jeszcze więcej wobec faktu, że Kennedy jest skłonny dopuścić Chiny Komunistyczne do konferencji międzynarodowej w sprawie Laosu.

Oddziały rządowe w Laos poniosły dotkliwą klęskę w pobliżu Muong Kassy, skąd na gwałt musiano ewakuować 500 spadochroniarzy za pomocą samolotów i helikopterów, ponieważ oddział ten został otoczony przez wojsko komunistyczne.

Inwazja Kuby stała się przedmiotem ostrego wystąpienia delegata Rosji w ONZ, który domaga się od tej organizacji czynnej interwencji, podobnie jak to miało miejsce w Kongo.

Najnowsze punkty strategiczne Kuby były bombardowane przez samoloty powstańcze. Celem inwazji powstańców jest wzmocnienie akcji oporu przeciw Fidel Castro. Fidel Castro ogłosił powszechną mobilizację i oskarża Amerykę i Nikaragwę o czynną współpracę z powstańcami.

Według niemieckiego kanclerza Adenauera, Pakt Atlantycki, prócz najnowszych broni nuklearnych, powinien posiadać jednego niezależnego woźdźdza, by w razie potrzeby mógł na własną odpowiedzialność rozpocząć kroki wojenne.

Udany lot kosmiczny sowieckiego majora Yuri Gagarina zapoczątkował okres przyszłych osiągnięć międzyplanetarnych. Przyszłe podróże na inne planety będą miały wielkie znaczenie dla życia i zdrowia ludzkiego, jeśli się zwąży, że na planetach nie istnieje prawo ciężkości. To wpłynie kojąco na osoby cierpiące na wysokie ciśnienie, a co za tym idzie — na przedłużenie życia ludzkiego.

De Gaulle, podczas swego ostatniego wyjazdu z prasa zagraniczną, dał jasno do zrozumienia, że gotów jest ofiarować powstaniem algerskim wolną i niepodległą Algierię bez postawienia jakichkolwiek warunków ze strony Francji.

Marynarka wojenna Turcji składa się z 12 niszczycieli, 10 łodzi podwodnych oraz kilkunastu innych okrętów pomocniczych. Armia lądowa zaś liczy 23 dywizji, z których 12 znajduje się do dyspozycji państw należących do Paktu Wojskowego "OTAN".

Jugosławia posiada 30 dywizji niepełnych, liczących ponad 225 tys. żołnierzy. Dywizjom tym brakuje broni nowoczesnej i ciężkich tanków. Lotnictwo, przez 200 samolotów amerykańskich, typu "F-84", jest przestarzałe.

VI

parafii Faria Lemos, mun. Bento Gonçalves. Trwał on trzy dni, a zjechało się mnóstwo narodu z bliskich i dalszych kościołów, jak to: z Osmei, od św. Kazimierza, ze Santa Tereza, z Dziwiątej, ze Szóstej, ze Siódmej... Każdego dnia Ks. Honorat odprawiał Mszę św., na której miał kazanie religijno-społeczne.

Po południu odbywały się referaty, mowy, naraady, spis rezolucji... Co uchwalono, szczegółowo wie nie pamiętają starsi ludzie; ale wiele tam mówiono o szkołach, o nauce, o kształceniu nauczycieli... Sam Ks. Honorat spisał na arkuszu czysty przebieg tego wstępu i pozostawił w księżce kościelnej. Trzydzięci lat temu czytałem pobieżnie to pismo; ale wtenczas nie myślałem o wielkiej jego wartości. (1)

Drugi wielki a pamiętny wiec, jak opowiadał, odbył się na Dziwiątej. Prawdopodobnie odbył się on 1903 r., bo Ks. Honorat przebywał na Jasnej Górze od 27 marca do 14 kwietnia. Taki długi pobyt, przypuszczam, wymagał przygotowania wiecu.

Cia Dziwiąta stanęła do pomocy Ks. Honoratowi, aby się przysposobić na tak ważne zebranie, i przyjął staropolskim zwoyczaj gości. Każdy pobliższy gospodarz podejmował kilku uczestników.

Przybyło bardzo wiele osób i delegatów z Antonia Prado, z Nova Roma, z Castro Alves, z Szóstej, z Osmei... Czy byli delegaci z São Marcos, z São Luis de Casa, z Santa Barbara i Santa Tereza, starzy nie pamiętają; ale zważając, że Ks. Honoratowi bardzo leżało na sercu, aby jak najliczej przyjechało do niego, zapewne i bez nich też się nie obyło.

Przybyło też dwóch delegatów z Kurytyby; jednym z nich był Leon Bielecki, ówczesny Redaktor Gazety Polskiej. Nie zabrakło delegatów z Porto Alegre. Nad tymi celował swą nauką i polszczyzną wymowny adwokat p. Michał Chmielowski. Na zebraniach miał on trzy piękne przemówienia, wspaniałe i wzruszające.

Główny punkt obrad stanowiła budowa Średniej Szkoły, w której zdolniejsi chłopcy uczyli się na nauczycieli. Uchwalono też i miejsce dla tej szkoły: miała ona stanąć na Linii Czwartej, przy kościele św. Stanisława.

Linia SZÓSTA miała dwie szkoły do użytku. Założył je, około roku 1900, jakiś ksiądz polski, Michał Szostkiewicz. Był on pod suspensją, a uczył, aby wyjść. Jedną z tych szkół stała na numerze 43, przy kościele św. Stanisława. Uczęszczało do niej 40 dzieci. Druga na numerze 70, mając zapisanych 30 dzieci. Ten sam profesor

O. PAWEŁ WĄSOWSKI — Kapucyn

WSPOMNIENIA O KSIĘDZU HONORACIE

Kilka Szkół na Liniach

Są to Linie Czwartha, Piąta, Szósta i Siódma, należące wtenczas do Alfredo Chaves (Veranópolis), a dzisiaj do Nova Prata. Zwróćmy uwagę, przez kilka chwil, na te kwiatki szkoły u naszych rodaków i zapoznajmy się nieco ze znojną ale poczytną pracą Ks. Honorata.

NA CZWARTEJ powstały dwie Szkoły w tym samym lokalu: Szkoła średnia, która była czynna do południa i Szkoła elementarna, działająca po południu. Obie założone, z wielką radością gospodarzy, przez Ks. Honorata, przy końcu 1903 r. O szkole średniej będzie mowa osobno; a tutaj, tylko o elementarnej.

Stanęła ona o dwa kilometry od Rio Carreiros, nie daleko od kościoła Matki Boskiej Anielskiej. Dwadzieścia dzieci uczęszczało na naukę, a uczył Pan Muszyński. Rodzice opłacali nauczyciela w sposób dosyć oryginalny; płacili 0\$500 (pięćset rejsów) od dziecka na miesiąc, a do tego składali, jak mówili, "roczne dary" tj. kukurydzą czy jęczmień, parę kwart itp.

Po p. Muszyńskim, przez długie lata uczył Pan Stanisław Szablowski. Wykształcony w Polsce, pięknie dogłądał nauki; i dlatego starzy bardzo go chwalią. Gdy szkoła z prywatnej przeszła na municypalną, pan Szablowski opuścił nauczycielstwo, a nastąpił nauczycielki rządowe: jakaś Pani Chaves, córka subprefekta; jakiś p. Tomus, pochodzenia włoskiego i inni. Szkoła jeszcze istnieje. (3)

NA PIĄTEJ. Zamieszkało tu 30 rodzin polskich, ale rozproszonych pomiędzy niemieckimi protestantami, których było przeszło 60 rodzin. Kościoła ani szkoły Polacy wtenczas nie mieli; przysyłali dzieci do szkoły albo na Czwarthą albo na Szóstą. Niemcy zaś mieli swój kościół i szkołę, w której uczył pastor protestancki. Dzisiaj Niemców tam już mało; a istnieją dwie szkoły municypalne. (4)

Linia SZÓSTA miała dwie szkoły do użytku. Założył je, około roku 1900, jakiś ksiądz polski, Michał Szostkiewicz. Był on pod suspensją, a uczył, aby wyjść. Jedną z tych szkół stała na numerze 43, przy kościele św. Stanisława. Uczęszczało do niej 40 dzieci. Druga na numerze 70, mając zapisanych 30 dzieci. Ten sam profesor

Smutny Obrazek

Kilka słów o nauczycielu Kujocie.

Pan Wojciech Kujot pochodził z Prus, gdzie jego brat był biskupem. W Polsce pobierał przez długie lata nauki w seminarium, ale przed wyświęceniem kapłańskimi wystąpił. Tu w Brazylii okazał się doskonałym nauczycielem. Pan Stanisław Błaszczyk u niego się uczył i bardzo go chwalił, bo on brat każde dziecko i tak jasno tłumaczył, że każde dokładnie pojmowało lekcje. Będąc bardzo bystry matematykiem nie spieszył się w wykładaniu rachunków: dziecko musiało dobrze zrozumieć działanie, zanim przystąpił do drugiego. Bardzo wzorowo pod tym względem utrzymywał obie szkoły.

Prowadził też i szkołę wieczorną, do której uczęszczali już dorośli chłopaki, a nawet starsi jeńców; także i Włosi do niego przychodzili wieczorem, aby się ćwiczyć w rachunkach.

Jednego roku Ks. Honorat, p. Muszyński i p. Kujot bawili w szkole i gawędzili o różnych naukach. Padła mowa na matematykę. Pan Muszyński pochwałił się swą biegłością w tej dziedzinie; ale p. Kujot jakoś temu niedowierzał. Obrzobił to Pana Muszyńskiego, który cierpko odpowiedział Kujotowi. Ale trafił swój na swego. Ten ucale się nie uraził, tylko spokojnie wziął kredę do ręki, stanął przy tablicy, obraca się do Muszyńskiego i mówi: Ja napiszę jedno zadanie z matematyki a niech Pan będzie tak łaskaw i je rozwiąże; i napisał. Pan Muszyński, wyzwany niespodziewanie do takiego pojedyńku, musiał podnieść rękawicę i zaczął mowić się z rozważaniem... i nie! Ks. Honorat przybył w pomoc Muszyńskiego... nie dopisał! Wtenczas Kujot, u paru chwilach, wytłumaczył i jasno rozwiązał to zadanie. Potem mówi: Tamto zadanie było przydatne, ale to jest wiele łatwiejsze, i napisał drugie.

Opowiedział Stanisław Błaszczyk.

Z wywiadu Ignacego Rapkiewicza.

(C.d.n.)

O. PAWEŁ WĄSOWSKI — Kapucyn.

(5) Z wywiadów Ignacego Rapkiewicza.

(6) Opowiedział Stanisław Błaszczyk.

(7) Z wywiadu Ignacego Rapkiewicza.

(C.d.n.)

O. PAWEŁ WĄSOWSKI — Kapucyn.

(5) Z wywiadów Ignacego Rapkiewicza.

(6) Opowiedział Stanisław Błaszczyk.

(7) Z wywiadu Ignacego Rapkiewicza.

(C.d.n.)

O. PAWEŁ WĄSOWSKI — Kapucyn.

ZYCIE RELIGIJNE:

CZWARTA NIEDZIELA PO WIELKIEJNOCY

Ewangelia zapisana u św. Jana w rozdziale 6

Onego czasu, rzekł Jezus uczniom swoim: Idę do Tego, który mnie posłał, a żaden z was nie pyta mnie: Dokąd idziesz? Ale żem wam to powiedział, smutek napelniał serca wasze. Ale ja prawdę wam mówię: Lepiej dla was, abym ja odszedł; bo jeśli nie odejdę, Pocięzyciel do was nie przyjdzie; ja jeśli odejdę, posłę Go do was. A On gdy przyjdzie, przekona świat o grzechu i o sprawiedliwości, i o sędzi. O grzechu mówię, że nie uwierzyli we mnie; o sprawiedliwości, że idę do Ojca, i że mnie już widzieć nie będziecie; a o sędzi, że książę tego świata już osądzony został. Jeszcze wiele miałbym wam mówić, ale teraz znieść nie możecie. Lecz gdy przyjdzie ów Duch prawdy, nauczy was wszelkiej prawdy. Bo nie sam od siebie mówić będzie, ale to tylko, co usłyszy, opowie, i to, co przyjsz ma, oznajmi wam. On mnie uwielbił, bo z mego weźmie, a wam opowie.

LEKCIJA ŚW. JAKUBA I, 17-21

Ewangelie były są i będą na zawsze księgą życia. Bo jeśli całe Pismo św. jest skarbem drogocennym dla dusz naszych, słowem Boga do ludzkości, to w Ewangelii zawarta jest nauka, która sam Syn Boży przyniósł z nieba na ziemię. Stąd rozczujemy się w niej. Nie mniej cenne, bo natchnione słowa znajdują się w innych księgach Nowego Testamentu pisanych pod natchnieniem bożym. Wśród nich znajduje się list św. Jakuba, który swą mocą przemawia do serca. Pisze jasno i dobitnie, uderza w ton prawdziwej miłości ku Bogu i bliżnim, przypomina, iż wiara bez uczynków jest martwa. Stąd heretycy różnego pokroju nie mogą sprostać prawdę, jedynym zamachem odrzucili ten wspaniały list z liczby ksiąg natchnionych.

Gdybysmy dokładniej znali treści tego listu, nie jeden zarzut heretyki łatwo byśmy zbili. Tam na kartach natchnionych pisze cudownie o życiu prawdziwie chrześcijańskim, tak mamy dowody ustanowienia Ostatniego Namaszczenia, Sakramentu nie tylko katolików, gdy to woli woli pozostawia najbliższym w niewiadomości niebezpieczeństwa życia, jak zawołał kapłanów by, jak pisze święty Jakub, się pomodlili nad chorymi i nawrócili na drogę wieczności, tam, w dzisiejszym wyniku znajdujemy pouczenie byśmy przekształcili w życiu codziennym dwie kardynalne cnoty szczepienia na ziemi dobroć i łagodność.

Niestety żyjemy skwaszeni, nieucyśmy naszlachetniejsze poczynania drugich, okiem zawistnym patrzymy na powodzenie drugich i na mir jakim się cieszą dla zła swego serca u innych.

Wyrozumieć więc z umiastu myśli przeciwne miłości bliżniego, ulecmy serca z jadu niechęci i tak życie nasze stanie się radosne, bezstronne, jak niewinnych dzieci, bo w szczęściu drugich, jest szczęście nasze.

Casa de Saúde S. FRANCISCO

Rua São Francisco, 147 - CURITIBA - Telefon: 4-5440
Kompletne wyposażenie Chirurgia, Poliozietwo. Dłuższy pobyt. Radiodiagnoza. Leczenie raka. Radioterapia.

WIĘSCI Z POLSKI:

Od dawna nie było tak wczesnej wiosny

Z CIEPŁYCH KRAJÓW WRÓCYLI JUŻ PIERWSZE PTAKI

W tym roku uszytko jest na opak. Już w końcu lutego zaczęła się piękna słoneczna wiosna. Teraz w ogrodach uszytko się zieleni, a z ciepłych krajów — o miesiąc wcześniej niż zwykle — wróciły pierwsze ptaki.

Przywleto młowi, że jedna jaskółka nie czyni wiosny — ale chyba tysiącom jaskółek, szpaków, dziłkich kaczek i labędzi możemy usterzyć.

Starym zwyczajem — pierwsze przylatują skowronki i szpaki. Ze Stacji Ornitologicznej Polskiej Akademii Nauk w Górach Wschodnich (koło Gdańska) donoszą nam o wielkim w tej okolicy zlocie szpaków. W rozległych trzcinowych suwarach zatrzymało się na popas stado liczące około 100 tysięcy ptaków. Mądre szpaki wybrały to zaciszne miejsce na przetrwanie lekkich przymrozów i ostrych wiosennych wiatrów. Gdy pogoda na dobre się ustali — stado po-

szubuje dalej — mniejszymi już grupami i w różne strony kraju.

Największą jednak niespodzianką było w tym roku niezwykle wczesne pojawienie się pierwszych bocianów. Zdołali one przebrnąć już daleką drogę z Afryki. Boczi zimą żyły w wschodniej lub południowej Afryce i dwa razy do roku odbywają piękną wycieczkę wzdłuż Nilu — przez Bosfor, Bułgarię, Rumunię do swych gniazd na równinie nadwłahińskiej. (has)

Brak miejsc dla tysięcy studentów na wyższych uczelniach w Polsce

(FEC) — Ukazujące się w prasie warszawskiej każdego roku o tej porze "obliczenia" o rekrutacji młodzieży na wyższe uczelnie informują stale o braku miejsc dla tysięcy studentów. W roku 1957 — jak podawał warszawski "Głos Nauczycielski" (nr. 49 - 1958 r.) — ponad 61 procent maturzystów nie mogło być z tego powodu przyjętych na wyższe studia. "Pqodobne" proporcje kształ-

tują się — pisali ten tygodnik — w 1958 roku. Nie lepiej było w następnych dwóch latach. Ostatnio zaś według "obliczeń" rządowego Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego w roku akademickim 1961 - 1962 zabraknie miejsc w wyższych szkołach dla ponad 30.000 kandydatów. Już obecnie — jak podają Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego ("Życie Warszawy", nr. 66) — chcą rozpocze-

Katolicyzm a Socjalizm

NA CZYM POLEGA SPRZECZNOŚĆ?

Nie jest możliwe w krótkim artykule naszego pisma o-mówić całokształt zagadnienia i wobec tego wszystkich tych, którzy pragną poznać naukę społeczną kościoła katolickiego dokładnie, odsyłamy do obu encyklik: "Returum novarum" i "Quadragesimo anno". My zaś postaramy się naszkicować odpowiedź, głównie myśłami tej drugiej encykliki, posługując się także encykliką "Divini Redemptoris".

Na czym polega zasadnicza sprzeczność między nauką kościoła katolickiego a poglądem socjalizmu?

Według nauki chrześcijańskiej, człowiek obdarzony naturą społeczną przychodzi na ten świat, aby żyjąc w społeczeństwie i poddany władzy mającej swe źródło w Bogu pielegnować i rozwijać w całej pełni wszystkie swe zdolności ku czci i chwale Stwórcy, i by przez wierną spełnianie obowiązków swej zawodu lub powołania zdobywał sobie szczęście do wieczności: "Wyrażnie stwierdził to Plus XI także w encyklice "Divini Redempto-

ris", w której pisał, że ponad wszelką jakakolwiek rzeczywistość stoi najwyższy, wieczny Bóg. Stwórca dny, wszechmocny wszech rzeczy, Sędzia najemniejszy i najsprawiedliwszy wszech ludzi. I nie dlatego Bóg jest, lecz ludzie wierzą w Niego, lecz wierzy w Niego i zwraca się do Niego każdy, kto nie za-dobrowolnie oczu na myka dobrowolnie oczu na prawdę. rzeczywistość i człowieka, jeśli zaś chodzi o człowieka, jest jego celem ostatecznym jest tylko Bóg i człowiek jest przez Boga wyniesiony do godności dziecka Boga. I włączony do Królestwa Niebieskiego w Mistycznym Ciele Chrystusowym.

Ta nauka o społeczeństwie jest dogmatem, a raczej dogmatów i dlatego nie dźwimy się, że Kościół katolicki od niego nigdy nie odstąpi, bo mu nie wolno! Czy na podstawie takiej nauki o społeczeństwie opiera się socjalizm kontynentalny? Jeśli nie, to nie dźwimy się, że Plus XI stwierdził i Kościół po dziś dzień powtarza: NIE MOŻNA być równocześnie dobrym katolikiem i prawdziwym socjalistą.

Dr. Władysław Jeleńko.

W Streszczeniu...

★ Rio — Nuncjusz Apostolski D. Armando Lombardi zamierza przzenieść swą siedzibę do nowej stolicy, tymczasem przeniesienie wycieczki do Rio de Janeiro, w celu przedsięwzięcia wszelkich placówek dyplomatycznych do Brasilia.

★ Belo Horizonte — Akcja Charytatywna Konferencji św. Wincentego Panów w stolicy Minas Gerais uznana została przez tamtejszy Episkopat za wzorową. Szeregi Konferencji tej rosną coraz bardziej.

★ Kurytyba — Księża Misjonarzy wice-prowincji polskiej wzięli misję św. w następnym miejscu: S. Candida (Parana), oraz w Erechim (R.G.S.). Ponadto odbyły się trzydniowe rekolekcje w Wielkim Tygodniu w kościele Misjonarzy św. Wincentego w Kurytybie. Misji udzielił księ-

ża: ks. T. Wróbel, ks. L. Lisiewicz, ks. Wł. Serzysko oraz ks. Wawrzyniec Bliernacki.

★ W stanie Missouri (USA) otrzymało święcenia kapłanów 12 czarnych. Ogólna liczba księży czarnych w Ameryce wynosi 106, z tego 31 księży świeckich, a 75 - zakonnych.

★ T. zw. "Ruch Rodziny Chrześcijańskiej" w Belo Horizonte odbył konferencję na temat różnych problemów rodziny obecnych czasów. W dyskusji, prowadzonej w obecności ks. arcybiskupa D. João Resende Costa, wzięli udział liczni ojcowie i matki tamtejszych rodzin.

★ Z okazji złotego jubileuszu swego istnienia w Brazylii, rioskie kolegium Serca Jezusowego uzyskało wydanie specjalnego znaczka przez Departament Poczt i Telegrafów.

★ Wielu katolików z całego świata zapowiedziało swój udział w uroczystościach w Rzymie związanych z 900-letnią rocznicą przybycia św. Pawła do świętego miasta. Uroczystości te odbędą się w maju bieżącego roku.

★ Prócz 50 księży katolickich, uwiecznionych ostatnio na Węgrzech, znajduje się w więzieniu ponad 1.200 zakonników i wiernych. Dowodników w nowej fall przesładowań, przeprowadzonej przez komunistyczny rząd Kadara.

★ Według wiadomości podanych przez kroacki przegląd wydawany w Buenos Aires, marsz. Tito i jego po-pracownicy - komunisty są odpowiedzialni za zamordowanie 500 księży katolickich oraz około 1 miliona katolików kroackich.

★ Znany pisarz Alecu Amorosso Lima, w liście napisanym do kardynała rioskiego D. Jaime, stwierdza dobitnie, że uważa komunizm za największą plagę polityczno-społeczną całej ludzkości.

★ OO. Franciszkanie, pracujący w Goiás, nabyli rudiostacje "Santana" w Anápolis by skuteczniej przeprowadzić akcję katechizacji wśród tamtejszych wiernych.

★ Wikariat apostolski Norwegii Północnej obchodzi w bieżącym roku setną rocznicę poświęcenia katedry w Tromsø. Pierwszy kościół w tym mieście poświęconym na północny kraj został wybudowany w roku 1250.

★ Archidiecezja wiedeńska notuje w ostatnim czasie poważny wzrost liczby seminarzystów. Liczba alumnów wyższego seminarium duchownego, która w ub. roku wyraziła się cyfrą 112, wzrosła w roku bieżącym do 130.

Para o bom funcionamento do ESTOMAGO e INTESINOS
USAR: FLUXIR WESTPHALEN

Dobroć, cierpliwość i miłość — to jest charakter człowieka. Jeśli jest człowiekiem — to należy być miłym. Jeśli jest człowiekiem — to należy być miłym. Jeśli jest człowiekiem — to należy być miłym.

W kilku zdaniach...

● Zmiany w Polsce i na świecie. — Od szeregu już lat ekonomiczni i statystycy komunistyczni w Polsce usiłują udowodnić, że wieś odżywa się znacznie lepiej, niż w latach przedwojennych. Nie wspominając o jednak słowno, że przed wojną ludzkość, łącząc z krajami najbardziej przed wojną zao-fanymi gospodarzom, odżywała się teraz o wiele lepiej, niż na przykład w latach 1938 czy 1939. W dziesiątkach bowiem krajów świata nastąpiła pod tym względem radykalna poprawa.

Radykalnie też zmieniły się warunki mieszkaniowe, warunki pracy i wynagrodzenie za nią, urządzenia komunalne, komunikacja, higiena i zdrowie ludzkości. W wielu krajach na przykład wybudowano w ciągu ostatniego 15-lecia więcej szpitali, szkół wyższych uczelni, kin i teatrów, niż w okresie przedwojennego 50-lecia.

● "Beskidy" — nowy tankowiec Polskich Linii Oceanicznych, został przekazany przez stołeczne, Jugosłowiańskie w Puli, polskiemu armatorowi. Tankowiec ma 13.250 BRT.

● Rewelacyjny referat gen. Okegiewo — Italia — Podczas II międzynarodowego kongresu historyków ruchu oporu podczas II wojny światowej obradujących w Mediolanie wystąpił z referatem przewodniczący delegacji polskiej, gen. St. Okęcki. Ogromne wrażenie nie tylko na uczestników kongresu, ale i w całej tublejszej opinii wywarł "rewelacyjne" dane, zawarte w tym referacie, o odkrytych niedawno masowych grobach żołnierzy włoskich, wymordowanych przez hitlerow-

ców pod Lublinem, Siedlcami, Białą Podlaską i w innych polskich miejscowościach. Fakty te, znane już częściowo wójskiej opinii publicznej, po raz pierwszy znalazły tak szczegółowe i szerokie nawiązanie. W piśmie mediolanskim i rzymskim pojawiły się informacje o zbrodniach hitlerowskich popełnionych w Polsce na żołnierach włoskich.

● Działalność polskich architektów i inżynierów pracuje w Iraku na zlecenie Ministerstwa Gospodarki Komunalnej tego kraju. Między innymi architekt polscy prowadzą prace projektowe przy budowie wielu gmachów rządowych. Jednocześnie pracuje w Iraku grupa naszych inżynierów energetycznych oraz zespół inżynierów budujących w Iraku ukrownie, do której pełnych urządzeń dostarcza Polska. Polscy specjaliści pracują obecnie w Gwinei, Afganistanie, Egipcie i Tunisie.

● W 200 rocznicę urodzin Jana Kilińskiego — Trzemeszno — niewielkie miasteczko na Kujawach — przyjął podniesioną uroczystość. W obecności tysięcy mieszkańców, którzy przybyli z całej Polski, nastąpiło tam odsłonięcie pomnika najsynniejszego jak dotąd obywatela Trzemesznan, Jana Kilińskiego, przywódcy ludu Warszawy w okresie Powstania Kościuszkowskiego.

● Setny elektrowóz wyprodukował wrocławski "Pafawag". Elektrowozy produkowane w Wrocławiu są przeznaczone do prowadzenia pociągów towarowych i rozwijają szybkość do 100 km. Poza nimi "Pafawag" rozpocznie wkrótce produkcję elektrowozów uniwersalnych, rozwijających znacznie większą szybkość.

● Polska ekspozycja w Lipsku na targach wiosennych spotkała się z żywym zainteresowaniem przedstawicieli handlowych z wielu państw. W przeddzień zamknięcia targów polskie centrale handlu zagranicznym uzyskały obrót około 45 milionów dolarów. Wiele rozmów i pertraktacji rozpoczętych w Lipsku sfinalizowanych zostanie w najbliższym czasie.

Akcja "Krokodyla" nabiera rozmachu

"Sprawa krokodyla" — nazwał niezwykłą wymiaradzy młodzieży Półkocka a Polonia argentyńska znany działacz społeczny w Buenos Aires, inżynier Wiktor trowski.

Inicjatywa wyszła od kierownika półkockiego ogrodu zoologicznego, inż. Tadeusza Taworskiego. — Chłopcy i dziewczęta ze wszystkich szkół Półkocka zorganizowali społeczną zbiórkę książek.

Prawie 5.000 tomów przestali już dla swych rówieśników złożyć do akcji, która w najbliższym czasie zostanie sfinalizowana. Co kilka tygodni wielkie paki polskich książek transportu-

Powstanie w Getcie warszawskim

Zarzewiem pożaru i salwami wystrzałów zbudowano w Warszawie w dniu 19 kwietnia 1943 r. Północną dzielnicę miasta, w której hitlerowcy ze średniowiecznym okrucieństwem urządzili Getto dla ludności żydowskiej, stała się widownią jędrzej i najbardziej krwawej i nierównych walk.

Powstaniem kierowała Żydowska Organizacja Bojowa stworzona w 1942 roku. Na czele walki stał sztab dowodzony przez 24-letniego Mordechaja Anielewicza.

Słabo uzbrojony w pistolety i broń strzelecką powstańcom — hitlerowcy przeciwstawili wsparte czołgami, lotnictwem i artylerią dobrorodne oddziały SS.

Mimo przegranej akcji i przewagi liczebnej i uzbrojenia oddziały hitlerowskie nie mogły uporać się z bohaterką determinacją powstańców przez długie miesiące. Dopiero w połowie lipca umilkły ostatnie wystrzały w palonym i wysadzonym w powietrze Getcie warszawskim.

Duszpasterz odpowiada

Mam częste awantury domu z mężem, który nie chce podjąć (a często się to zdarza), staje się niepożądany. Nie wiem, co robić. Gdyby nie dzieci, nie byłoby mi tak przykro. Czy jest na to rada?

Zona powinna dobrać wszelkich starań, by czuć się jak najlepiej w domu. By w domu panowała atmosfera miłości i porządek; by dzieci miały witalny ojcę, gdy wraca do domu z pracy; okazywać ojcę więcej miłości i przyjaźni; Obład czy kłopoty winny być zawsze na obojczy; smacznie przygotowane, tak prowadzone domowe będzie przywiązywać.

Zona nie powinna mieć między przykrzych awantur, bo to mogłyby skutkować w pierwszych padkach upadła się. Jeśli poszukiwałać u siebie wielką nieroztropność w wywołując je na nowo. Nie postępowanie jeszcze w następstwie męża i wyrobienie chęć postępowania sam raz na przykład. Wywołując w mężu błąd, ostatecznie on jest odpowiedzialny za to, że jeśli żona robi awanturę to on — maż — pokazuje kto w domu rządzi.

Dobroć, cierpliwość i miłość — to jest charakter człowieka. Jeśli jest człowiekiem — to należy być miłym. Jeśli jest człowiekiem — to należy być miłym.

Wszystko zależy od charakteru męża. Jeśli jest człowiekiem — to należy być miłym. Jeśli jest człowiekiem — to należy być miłym.

Dobrym również jest rozmówić się z psychologiem z mężem w "oczny", korzystając z jego brego usposobienia.

KĄCIK ROLNICZY

STEFAN CZAPLIŃSKI

Sprostowanie (Kącik Rolniczy)

W pierwszym artykule o kwasności ziemi w Nr. 15 "Ludu" wiersz jest drukarską pomyłką. — Dla kukurydzy, pszenicy i soi najlepsze pH winien wynosić 6,8. — Dla jęczmienia i owsa jak podano, t. j. 7,0 - 7,5.

IŁOŚCI MATERIAŁÓW NAWAPNIAJĄCYCH

Ilości materiałów nawapniających zależą od wielu czynników jak stopień kwasności gleby, rodzaj gleby, ukształtowanie terenu (ziemia równa, pagórkowata, górzysta), ilość materii organicznej w glebie, rodzaj roślin uprawianych. Ogólnie można powiedzieć, że tym więcej trzeba użyć materiałów, im bardziej gleba jest kwaśna.

gliniasta, pochyla, im więcej posiada materii organicznej (szczątki korzonków, liści itp.) i szkodliwego dla roślin aluminium. Wzorujać się na doświadczeniach innych krajów, gdyż niestety badania nad kwasnością ziemi w Brazylii nie są wystarczające dotychczas, można z dużym przybliżeniem podać następujące dane:

TABELA 2. PRZYBLIŻENIE IŁOŚCI MATERIAŁÓW NAWAPNIAJĄCYCH PODANE W TONACH NA 1 ALKIER (24.200 m²) I OBNIAŻAJĄCE KWAŚNOŚĆ DO pH 6,5-7

SOLO ARENOSO						SOLO ARGILOSO						
Teor da matéria orgânica						Teor da matéria orgânica						
Baixa ou média		Alta		Baixa ou média		Alta		Baixa ou média		Alta		
pH	Calcar	Samb.	Cal	Calc.	Samb.	Cal	Calc.	Samb.	Cal	Calc.	Samb.	Cal
4,5	7,0	5,0	3,5	9,5	7,0	4,5	12,0	8,5	6,0	15,5	11,0	7,5
5,0	6,0	4,5	3,0	8,5	6,0	4,0	11,0	8,0	5,5	13,0	9,0	6,5
5,5	5,0	4,0	2,5	7,0	5,0	3,5	8,5	6,0	4,0	11,0	8,0	5,5
6,0	3,5	2,5	2,0	5,0	4,0	2,5	7,0	5,0	3,5	8,5	6,0	4,5

Wyjaśnienia do tabeli 2:

Podano ilości wapna niegaszonego (cal virgem). Odnosnie "sambaqui" (farinha de ostras), duża zawartość w nich fosforu, azotu i materii organicznej zmniejsza poważnie ilość nawozów potrzebnych prócz wapna i powoduje lepszą opłacalność niż użycie "calcário" czy wapna. Ilości ton zaokrąglone do pół tonny. Kalkulowane "calcário" winno posiadać około 30% Cao i 2-3% MgO, "farinha de ostras"

— 45-50% Cao, ponad 1% P2O5 i prawie nie zawiera magnezu, który opóźnia odkwaszenie i którego naogół w Brazylii nie brakuje w ziemi; z tego też powodu bardziej są wskazane calcários "calcícos" niż "magnesianos" lub "dolomíticos", zawierające o wiele więcej magnezu; oczywiście przy glebach cięższych na brak magnezu wskazuje jest jednak użycie "calcário magnesiano", czy nawet "dolomítico".

RODZAJE GLEBY I JEJ PRZYMIOTY

VI GLEBY KAMIENISTE I ZWIROWISKA

Są to ziemi, w których jest bardzo dużo widocznych kamieni. Ziemia te znajdują się w wysokich górach, wzgórzach, w dolinach zarzuconych kamienistymi odłami skał; znajdują się także niżej, w dawnych łozkach rzek górzystych a powstały przez zwietrzenie żwirów kamienistych, naniesionych w dawnych czasach przez rzeki. Wreszcie kamieniste ziemi znajdują się w wąskich pasach w południowych Stanach Brazylii — i powstały miejscami wskutek naniesienia kamieni przez lodowce w dawniejszych epokach geologicznych, przed setkami tysięcy lat. Te kamienie lodowcowe są to zwykle kanciaste kawałki skał, najczęściej czerwonych granitów pochodzących z dalekiej północy, ze Szwecji i

Norwegii; nazwano je glazami narzutowymi. Gleby kamieniste trudne są do uprawy narzędziami; bywały nieraz bardzo zasobne, ale mało urodzajne z powodu kamieni, zabierających wiele miejsca.

Ziemi kamieniste w górach są zwykle przewiewne, pulchne, tracą szybko wodę. Trudnym jest na nich zbior siana i zboża, dlatego pospolicie służą za pastwiska. Chcąc je przygotować do uprawy rolnej trzeba wielkiej pracy do wyzbierania i usunięcia przynajmniej największych kamieni.

Gleby ze żwirami naniesionymi przez lodowce są więcej żyzne, gliniaste, więcej zatrzymują wody, ale uprawa ich jest również trudna. Wielkie glazy narzutowe wymagają czestokrot rozszarpania dynamitem lub prochem, aby je można było z pola usunąć. Niezależnie od uprawy ziemi kamienistych muszą być bardzo mocne i trwałe. Ziemi kamieniste ze skałami krystalicznymi, pierwotnymi lub na zwirowiskach krystalicznych, są zasobniejsze niż takie, w których kamienie pochodzą ze skał osadowych zwłaszcza z piaskowców lub łupków.

Ziemi kamieniste poręczne czyli szturowiska podgórskie, o ile w grubszej warstwie ułożone, są nieurodzajne, nie tworzą zwykle uprawnej gleby a pokryte są tylko pastwiskami i krzewami tamaryszku i lichy zająca.

(C. d. n.)

KRONIKA SPORTOWA

★ Brazylijski Związek Piłkarski (CBD) wydał zakaz sprzedawania — najlepszych graczy brazylijskich za granicę Ostatnio — kluby argentyńskie i meksykańskie zakupiły razem 7 graczy z głównych drużyn brazylijskich. Jest to dowodem, że piłkarze brazylijscy cieszą się doskonałą opinią za granicą.

★ W meczu eliminacyjnym o przyszłe mistrzostwa świata w Chile (1962) Meksyk wygrał z jedenastką Costa Rica 4x1.

★ Bangú zremisował z angielską drużyną Everton z Liverpool (Anglia) 1x1. Wzdrow 32 tysiące. Przegral natomiast z Klimakcock 0x1 (Szkocja).

★ W oficjalnym spotkaniu o Puchar Europy hiszpańska drużyna Barcelona wygrała z niemiecką drużyną Hamburg 1x0.

★ W 26 mistrzostwach gry ping-pongowej, rozgrywanych w Tokio, drużyna brazylijska uplasowała się w środku tabel. Rewelacją natomiast była porażka obecnego indywidualnego mistrza świata — Jung Kuo-Tan z piętnastoletnim zawodnikiem brazylijskim sławnym już w Ameryce — U-bracy Rodrigues da Costa, zwanego popularnie Biriba. Pierwsze 2 miejsce zajął Japończyk.

★ W lekkoatletycznych zawodach Brazylii reprezentacja stanu S. Paulo zajęła pierwsze miejsce, osiągając dobre wyniki, zwłaszcza w biegach krótkich i skokach.

★ W początkach maja b.r. reprezentacyjna jedenastka Polski w pilce nożnej spotka

się z reprezentacją Rosji Socwieckiej. Mecz już od dziesiątki wielkie zainteresowanie.

★ W Lima (Peru) rozpoczęły się południowo-amerykańskie mistrzostwa koszykówki. Najmocniejszymi drużynami są drużyny Brazylii, Urugwaju i Argentyny.

★ W Pucharze Górnego Pedrosa — Vasco zwyciężył Corinthians 2x0, Flamengo wygrał z Palmeiras 3 x 1, Santos - Flamengo 1 x 5, Botafogo - Palmeiras 0 x 0.

★ Jedenastka Brazylii spotka się z reprezentacją Paragwaju i Chile. Mecze odbędą się w Assunção i Santiago w początkach maja b.r. ★ W południowej lidze paragrańskiej osiągnięto takie wyniki w rundzie: Coritiba - Agua Verde 1x0, Britania - Seletio 1x0, Operário - Olímpico 3x0, Caramuru - Atlético 1x1, Guarani - Ferroviário 0x0, Palestra - Irati 1x0, Rio Branco - Bloco 1x0.

★ Brazylijski eksport w r. 1960 od stycznia do września wyniósł 7.585.238 mln. ton, wartości prawie 107 miliardów kruczerów. Z produktów eksportowanych należy wymienić w kolejności: kawa, kakao, bawełna, cukier, deski piniorowe, mangan oraz masło z kakao (manteiga de cacau).

★ Chów cieląt z rasy mlecznej nasuwa wielkie trudności w okresie od urodzenia do 5 miesięcy. Amerykańscy hodowcy trzymają się następujących zasad, by wyhodować cielecia zdrowe: 1) trzymać cielecia w osobnych ogrodzeniach. (Jeden cielak w jednym ogrodzeniu). 2) Utrzymywać czystość i osłonę od wiatrów. 3) podcielecia powinna być zawsze sucha.

4) dawać zastępczy woda-pach regularnych. 5) Ilość mleka w pozycie winna wynosić 10 proc. żywej wagi cielecia.

★ Główna zaleta nawozu naturalnego jest moc zwieźrzat i azot. Pierwszy element może łatwo wyparować, jeśli miejsce na gnojnie jest nie ocebrowane, azot zaś zanika wskutek czestych deszczów i zbytnej fermentacji.

Drobne wiadomości gospodarcze

● W stanie Guanabara zanotowano w ciągu 1959 roku 12 tys. wypadków wściekłości. Najwięcej było wypadków ukąszenia przez wściekłe psy (4.624), koty (437) oraz szcury (194).

● Stolica stanu São Paulo zbliża się szybkimi krokami do 4 milionowej liczby mieszkańców. Według dotychczasowych obliczeń — miasto São Paulo liczy 3.850.000 mieszkańców.

● By zapobiec opadaniu ziarn kawy z młodego krzewu, należy częściej zraszać wodą korzenia krzewu, gdy kawa zakwitnie.

● Przyrost w hodowli owiec zależy od ich rasy oraz sposobu żywienia. Rasa owiec o długiej wełnie chowa się trudniej i jej przyrost oblicza się 80% na 100 sztuk. Natomiast rasa o krótkiej wełnie i większym ciężarze daje przyrost na 100%.

Cebola - Pera

SAFRA 1960
FLORECKI - ROSARIO 66
CURITIBA

Hrabianka zaśmiała się cicho. Raczynskiego mróz przeszedł. Beatrycza, dostrzegłszy wyraz osłupienia na twarzy porucznika, nie dała mu przyjść do słowa.

— Teraz słuchaj!... Wrócisz do obozu. Von Deibel ma dokładne instrukcje! Zobacysz, co postanowi Bronovacki!... Nie przerywaj mi!... Tak być musi! Jeszcze kilka dni tylko...

— Beatryczo... ty sama tutaj!...

— Bądź spokojny — dam sobie radę! Mam strzelców pod ręką!...

A nadto jestem pewna, że za tydzień będzie tu rzadził kto inny!

— Lecz komendant!...

— I na niego znajdzie się sposób! Zechce się upierać... no, to najwyżej pójdzie za swoim kuzynem!

Tak... tak! Bądź rozsądnym! Sam widzisz, jak myślę o połączeniu się z tobą!...

Raczynski ociągał się jeszcze z odejściem, Beatrycza atoli zastąpiła mu usta ręką i popchnęła zlekka ku wyjściu.

— Idź już — idź!... Mam, sam widzisz, wiele do czynienia!...

— Tylko, pamiętaj!... miej litość!...

— Ach! Dobrze — dobrze!... Tylko idź!... Czekają!...

Beatrycza złożyła gorący pocałunek na czole porucznika i skinęła na stojących u podnóża schodów żołnierzy.

Gdy odgłos kroków porucznika i jego eskorty umilkł w głębi lochów, hrabianka wróciła na górę, do swojej izby, i stanęła przed leżącym bezwładnie sir Jakóbem.

— Jakże się czujesz?!... Co?!... Niewygodnie ci?!... Widzisz, do czego ci doprowadziła zazdrość!... Pogardzam tobą! Szyszyński!...

Zdawało ci się, że ja dla ciebie też tu przyjechałam?!... Toś się bardzo pomylił! Pamiętasz Grammonta?!... Porównaj tylko siebie z nim.

Więc Grammont, albo ten porucznik!... Dopiero się namyśli! Jestem dosyć bogata, żebym sobie mogła pozwolić na dowolny wybór!... Dziekuje ci za testament! Nie omieszkać z niego skorzysta!...

Sir Jakób odsapnął ciężko i targnął wierzami.

— Niepodoba ci się!... projektowałeś sobie inacej!... Zdawało ci się, że zamienisz mnie w niewolnicę swoją?!... Ze ja pozwolę się ci zwłaskiwać?!... Dobraliście się obydwaj z twoim kuzynem!... Forteczę zdobędzie Grammont — on weźmie nagrodę, on zrobi porządek w skarbcu, a ty zostaniesz tutaj!... Będzie ci nawet bardzo dobrze — zaciniesz, bez hałasów i przekleństw, będziesz mógł rozmyślać o swoim lordowskim tytule!... Tylko się nie gorączkuj, bo ci zaszkożdzi!... Uważam sobie za obowiązek powiadomić cię o wszystkim!... A teraz czeka cię mała podróż! Widzisz, chyba nie możesz wymagać, abym cię na rękach niosła. Uczyniłabym to jednak chętnie!... Ale cóż, musisz udawać bezczekę!... Po schodach będzie ci trochę strono, lecz to nie moja wina — nie moja! Niewygodnie ci — załóż badzo, lecz nie nadto uczyniła ciębie nie mogę! Byłeś zbyt wymagającym — teraz niech ci się zdaje, że jesteś znów razem z Sidney-Smithem w niewoli francuskiej!... Rozumiem, że ci się to wszystko bardzo niepodboba, szczególnie Grammont... ale... mam nadzieję, że się do tego przyzwyczaisz!... będziesz miał czas do namysłu!...

— Jestem pewien, że pani będzie umiała nic mi nie powiedzieć a zamienić go w baranka!... Dla mnie to bardzo ważne... uniknę przynajmniej kłopotu... i tak już kapral z dwoma żołnierzami ma go na oku a jak teraz powrócę... Cóż — desperat, szalona głowa!...

Hrabianka zacięła usta.

— Zresztą — oważła się po namyśle — dobrze, niech go pan przyprowadzi!... Lecz, jeżeli zechce mi tu zrobić brewerye!... Może się pan myli, może mu nowa służba zbrzydła?...

— Hm! W takim razie postawię przy schodach dwóch żołnierzy... którym dam rozkaz szuchania pani!... Ale, zechce, że to ostrożność zbyt uczynna! Zakochani zawsze wyglądają jednakowo!... Sprawię mu nie lada uciechę!...

Deibel, nie czekając na odpowiedź Beatryczy, znikł w otworze. Hrabianka ledwie zastanowił się zdołała jak przyjąć Raczynskiego, gdy ten już stanął przed nią.

— Nareszcie cię widzę! Dzwisz się, dlaczego tak późno!... Nie puszczono mnie, zatrzymano przemocą!...

— Wymagała tego ostrożność!... Twoje własne bezpieczeństwo... domyslarz się, że teraz podwójnie strzedz się musisz... tutaj!...

Raczynski zwiesił głowę.

— Prawda, prawda! — szepnął giucho. — Teraz inaczej jest... inaczej!...

— I cóż masz mi do powiedzenia?! — zagadnęła uszo hrabianka.

Porucznik spojrzął na Beatryczę, jakby uszom własnym nie wierząc, i wyjąkał z trudem.

— Pytasz mnie się, pytasz?!... A przecież... pamiętasz przyrzeczenie?!... Tam mi jest źle, źle bardzo... gorzej niż mi tu było!...

— Musisz być cierpliwym!...

— Pogardzę cię w oczach każdego oficera, każdego żołnierza! Bronovacki groził mi prawie! Wyobrażał sobie, że ja mu oddam Bóg wie jakie usługi!...

— Jesteś nierozsądny!... Wiesz chyba sam, że im prędzej Często-chowa się podda... tym bliżej będziesz mnie!... Wracaj na stanowisko i czekaj!...

Raczynski padł do nóg hrabiance.

— Nie odpędzaj mnie od siebie. Pozwól mi zostać!... Tu, w tym lochu, się ukryję... nie będę cię niepokoił, byłbym choć raz na dzień mógł na ciebie spojrzeć! Raz na dzień — a poza tym niech panuje dla mnie noc i ciemność!... Beatryczo pozwól!... Tam pobyt mój jest nieznosny!...

— Zawsze ten sam, niepoprawny, uparty! — rzekła łagodnie hrabianka. — Nic nie myślisz o przyszłości. Miał wszystkie siły wyczerpać, aby pomóc sprawie, aby przyspieszyć godzinę swego i mego wyzwolenia — poddajesz się niemocy!...

— Nie, Beatryczo — jam gotów na wszystko — niech mnie wyprowadzą stąd do głównej armii, niech mi pozwolą tylko... pójść w największy ogień bitewny... tylko nie tu — nie tu! Gdyśmy do ataku szli na szopy... widziałem Godlewskiego... widziałem towarzyszyów broni... nam leć nic to jeszcze. Docieraliśmy już do wejścia, kiedy zagroził nam leć mój drogę młody woltjerz... platanłem go palaszem po ramieniu... zalał

Kącik Lekarski

"CHOROBA BŁĘKITNA"

Czasem zupełnie niewinna nazwa kryje w sobie bardzo groźną treść. Taki właśnie sens zawiera określenie "Choroba błękitna", która jest synonimem niebezpiecznej dła życia, wrodzonej wady serca.

Serce ma postać grubego worka mięśniowego, podzielonego pionową przegrodą na dwie połowy — prawą i lewą, w warunkach prawidłowych nie komunikujące się ze sobą. Stąd czasem zetknięcie się można z paradoksalnym dla laika określeniem "lewego" i "prawego" serca.

Przegroda poprzeczna dzieli każdą połowę na dwie części — przedsionek i komorę. Każdy przedsionek jest połączony ze swoją komorą otworem zaopatrzonym w zastawkę działającą na zasadzie wentylu. Ujścia dwóch tętnic wychodzących z lewej komory serca tętnicy głównej, czyli aorty, oraz tętnicy płucnej biegnącej z lewej komory prawej posiadają z jednej strony zastawkę, która wycpinie się z serca przy jego skurczu. Ze wszystkich naczyń i tkanek, krew żyłami wpływa do prawego przedsionka i następnie do prawej komory. Stąd tętniąca płuca krew dostaje się do płuc, gdzie zostaje zaopatrzona w tlen, a oddaje dwutlenek węgla i wraca do lewego przedsionka tworząc

krwiobieg mały, czyli płucny. Z lewego przedsionka krew przechodzi do lewej komory, zostaje następnie wypchnięta do aorty i jako utleniona, odżywcza krew tętniąca zostaje rozprowadzona do tkanek i narządów. Po oddaniu im tlenu i zabranu dwutlenku węgla utleniona żylna krew wraca do prawego przedsionka tworząc krwiobieg duży. I cykl powtarza się z każdym uderzeniem serca.

Tak przedstawiają się stosunki w sercu w warunkach prawidłowych.

Zdarza się jednak, że we wczesnych stadiach życia płodowego, w okresie wykształcania się serca, rozwój jego ulegnie zaburzeniu powodując powikłanie w budowie tego narządu.

Wrodzone wady serca występują dość często i stanowią znaczny odsetek wszystkich schorzeń serca u dzieci poniżej 10 lat.

Jednym z najgroźniejszych zaburzeń rozwojowych jest zespół kilku wad, zwany tetralogią Fallota. Istota tego schorzenia polega na współistnieniu otworu w przegrodzie międzykomorowej, zwiększeniu tętnicy płucnej i przesunięciu ujścia aorty na stronę prawą, wskutek czego wychodzi ona nie do lewej komory, ale z obu komór serca.

około 2 miesiąca życia. Dziecko staje się kapytane, niespokojne, źle śpi, obficie się poci — zwłaszcza nocą. Szczególnie silnie poci się tydzień.

Jeśli nie rozpocznie się wtedy właściwego leczenia, choroba rozwija się dalej. Następuje zmniejszenie i spłaszczenie potylicy, ciemne dno nie zarasta. Klatka piersiowa przybiera kształt jak u kury, na żebrach pojawiają się zgrubienia. Kregoszp może ulec skrzywieniu i może doprowadzić do powstania garbu. Ulega też zniekształceniu niedłona, co w przyszłości, powoduje trudności porodowe.

Dziecko jest blade, a mięśnie jego są wiotkie, wskutek czego tworzy się tzw. "zabi brzuch" duży i rozlewający się na boki. Dzieci te znacznie później urosną główek, siadają czy chodzą, później też zająkują, a żeby ich szybko się psuła.

Gdy dziecko zaczyna chodzić, pod wpływem ciężaru ciała słabe kości w nóżkach ulegają zniekształceniu. Po dużej wycieczce się przybierają kształt litery X lub O.

Dzieci krzywicze są mało odporne na zakażenia, częściej chorują i ciężiej przebiegają u nich wszystkie choroby.

Jak można ustrzec dziecko i jak leczyć schorzenia napiszemy później.

Dr. H. S.

Z zagadnień dziedziczności

Zagadnienie dziedziczności jest jednym z najbardziej tajemniczych i pasjonujących dziedzin naszej wiedzy. Jakie cechy charakteru, fizyczne czy umysłowe, przetrzymuje rodziców na dzieci, chociaż nabywamy w życiu? Oto trudne pytanie, na które tylko częściowo uczętnie mogą w dzisiejszym stanie nauki odpowiedzieć.

Podobno dziedziczy się z pewnością skłonności do artryzmu, do cukrzycy, do katarakty oczu, hemofilii (czyli "po mieczu"), a nie (tylko "po kądzieli"), pasma siwych włosów, bardzo często kolor oczu, skłonność do zmaroczenia, gęstość włosów, włośszek, gęstość długowłosy kędzierzawe, długowłosy i wreszcie zdolności do matematyki.

Do cech dziedzicznych niepewnych, ale możliwych i prawdopodobnych należą skłonności do otłuszczenia, do astmy, erupcji, epilepsji, zylaków, przepukliny, wrzodów żołądka i kilny, wrodzonojądrowe tendencje do rodzenia bliźniąt. Do tej samej grupy należą zdolności muzyczne, piśmiarskie, naukowe i sportowe, oraz skąpstwo, skrytość charakteru, odwaga i neuraścianka.

Wielu specjalistów twierdzi, że z pewnością nie dziedziczy się skłonności do alkoholizmu, do chorób zakaźnych, do chorób wątroby i innych, do robaczek, anemii, do zaburzeń seksualnych, do pewności siebie, do nieśmiałości ani do cech towarzyskich.

Uśmiechnij się...

LICZ SIĘ Z CZASEM...

Reżyser René Clair angażuje artystów do nowego filmu. Zgłasza się dama nie pierwszorzędnej miłośniczki. Wiek pani? — Pyta uprzejmie reżyser. — Kandydka rumieni się i milczy. Wówczas René Clair, grożąc jej palcem, ostrzega: — Niech pani nie zwleka z odpowiedzią. Każda chwila pogarsza pani sytuację.

COCIECZKA OGRODNIKA

Matka małej Urszulki ma manię czystości i myje dziecynkę co chwila: to ręce, wczynkę co chwila: to ręce, bo się bawila w piasku, to buzię, bo jadła konfitury, to kolana, bo się włożyła po kolana, i znowu ręce, buźkę, kolana. Nie mówiąc o zębach i paznokciach. Nic dziwnego zatem, że dziewczynka, która cały dzień tylko suszy się jest tym zrozpaczona.

Pewnego razu przychodzi przyjaciółka matki i zwracając się do Urszulki mówi: — Ależ ty roześniesz! — No pewnie — odpowiada na to dziewczynka — mamusia mnie stale podwiewa!

U LEKARZA

Lekarz badając puls synowego angielskiego pisarza Shawa powiedział: — Pański puls bije wolniej. — Shav pocieszył lekarza: — Nie szkodzi, panie doktorze, ja mam czas.

DOWCIPNY KSIĄDZ

Lekarz włoskowy, który jest znanym bezbożnikiem, pyta księdza proboszcza czy jest pewien, że Bernadetta Soubirous widziała Matkę Boską.

Wszyscy kupują w CASAS FERNAMBUCANAS a za 5 lat, że sprzedają zawieszki, zegarki, biżuterię, trądy, jadalne, jakada i po cenach popularnych.

Curitiba: Praça Tiradentes, 560; Praça Zacarias, 600

Portão: Av. Rep. Argentina 4011 S. José dos Pinhais, Antonina.

DR. S. FELIX WERPACHOWSKI KONSULTORIUM: Rua Cláudio Lopes, 265 - 7.º andar, Conj. 77, - przyjmuję w niedziaki, środy i piątki o godzinie 8 do 11 i od 2 do 4, w czasie czasu w swojej rezydencji przy ulicy Major Franca Gomes, esq. Curupaiti, N.º 781 - Vila Santa Quitéria.

OFICINA MECANICA "HENRIQUE" de Henrique Listkiewicz CONSORTA-SE: Máquinas industriais, Compressores de ar, Motores a gasolina e Diesel, Máquinas de pampa, Caçambas, Máquinas e Amortecedores, Caminhões e automóveis de todo o mundo. Pintura e lataria. Solução de serviço de torno. Serviço de reparação. - Rua Nunes Machado, 300, tel. 4-1928, - (perto do Corpo de Bombeiros).

O KRZYWICY

Krzywicza jest jedną z najczęstszych chorób okresu niemowlęctwa i dzieciństwa. Wśród nieuświadomionych rodziców pokutuje przekonanie, że jest schorzeniem, z którego z czasem się wyrosta. Szczególnie często występuje na wsł, gdzie nieodpowiednie odżywianie, złe warunki higieniczne i niewłaściwa pielęgnacja stwarzają dogodne warunki jej rozwoju.

W okresie jesieni i zimy niemowlęta i małe dzieci przebywają bardzo niewiele na powietrzu i słońcu —

stwarza to warunki do rozwoju krzywicy. Najważniejszą bowiem przyczyną, obok już wymienionych, jest brak słońca i światła powietrza. Latem pod wpływem działania promieni słonecznych na skórę, tworzy się w niej witamina D — zwana przeciwkrzywiczą. Jest ona niezbędna w procesie twarwienia kości, pełni główną rolę przy odkładaniu się w kościach wapna. Brak jej powoduje, że kości stają się miękkie i podatne na zniekształcenie.

Pierwsze objawy krzywicy, występują wcześniej, bo już

ZAPRASZAMY W GOŚCINĘ DO KRAJU OJCÓW

Poliska wkracza w drugie tysiąclecie swoich dzieł. Z tej okazji organizowane są liczne imprezy kulturalne i artystyczne.

Tysiące turystów przyjeżdża do Polski, aby zapoznać się z jej bujnym życiem kulturalnym i gospodarczym.

I CIEBIE NIE POWINNO ZABRAKNAĆ wśród gości z całego świata.

POLSKIE BIURO PODRÓŻY "ORBIS" Warszawa, ul. Bracka 16, telef. 6 0271, teleg. TURORBIS, telex 10 308 WA

- ☆ zorganizuje zwiedzenie najciekawszych rejonów kraju,
 - ☆ umożliwi Ci odwiedzenie rodziny i przyjaciół,
 - ☆ zapewni pobyt we własnych hotelach oraz wypoczynek w pensjonatach lub kuracje w znanych uzdrowiskach.
- Już dziś zwróć się po szczegółowe informacje do najbliższego biura podróży, będącego korespondentem PBP "Orbis"

się krwią i upadł na ziemię... a gdy mimowoli spojrzął na niego... obrzucił mnie tak straszny wzrokiem!... Poznał mnie Beatryczko!... Rozumiesz!...

— Szczerze żałuję, iż zawierzyłam ci!... Nie masz w sobie ani dość hartu, ani woli, by się takich spraw imać... Ogarniają cię dziecinne urojenia!... Twój komendant umiałyby jeszcze mnie otuchy dodać... a nie poddawałby się rozmazaniu!...

— Wracaj ze mną! Niech się ta niepowinność skończy... a zobaczysz wówczas, przekonasz się... Wracaj... wracaj ze mną!... — Jeszcze nie dziś!... — Więc ja tu zostanę!

Hrabianka chciała odpowiedzieć, gdy wtem, u drzwi wiodących do kwatery sir Jakóba, rozległo się gwałtowne pukanie.

— Patrz, do czego mnie doprowadza twoja nieostrożność! — rzuciła niecierpliwie hrabianka a podszedłszy do drzwi, zapytała spokojnie: — Kto tam?!

— Otwórz, do czarta! — rozległ się głos sir Jakóba

— Przyjdź potem! Nie mam czasu!...

— Ani myślę!... Jeżeli nie otworzysz dobrowolnie... każę drzwi wysadzić!... Dosyć tej zabawy! Za godzinę musimy być w obozie!... Rozumiesz?!

Hrabianka drgnęła i, nie zważając na pogroźki sir Jakóba, — chwyciła Raczynskiego za rękę!

— Słyszales?... Musisz z nim skończyć!...

— Jaki? — zapytał głucho porucznik

— On mnie więzi, tyraniżuje!... narzuca się ze swoją mitością!...

— Waży się... ciebie!?...

— Ledwie przeniesie nogę — codziennie staje się natarczywszym!...

Jakby na potwierdzenie słów hrabianki, poza drzwiami rozległ się ostry głos sir Jakóba.

— Beatryczko — otwieraj! Słyszysz?!... Chcesz mnie zniewolić do użycia przemocy?!

Hrabianka zarzuciła ręce na szyję Raczynskiemu i szepnęła tonem błagalnej prośby.

— Ratuj mnie, wywołaj z rąk tego nikczemnika!...

Porucznik zatrząsł się z pasy i skoczył ku drzwiom, aby je otworzyć. Beatryczka powstrzymała go za rękę.

— Co chcesz uczynić!... Pamiętaj, że ma na zawołanie strzelców!...

Nie tak... ja mu otworzę... staniesz w tym miejscu... i zarzucisz mu na głowę ten... tu kobierzec... zwiążemy go, inaczej gotów jest mnie i ciebie zgubić!...

Raczynskiemu ten plan nie przypadł do smaku, lecz hrabianka popchnęła go w zacięty róg izby i sama zbliżyła się do drzwi, które dogotyła w zawiasach pod naporem ramion sir Jakóba.

— Beatryczko, nie doprowadzaj mnie do ostateczności! — groził sir Jakóba. — Drzwi roztrząskam.

Hrabianka najsłabiej odsunęła zasuwę, otworzyła drzwi i ozwała się drwiącym tonem:

— Widzę, że pan z każdym dniem coraz większe robisz postępy!...

Sir Jakób otarł chustką, potem zroszone, czło i rzekł, hamując wzburzenie:

— Moje postępy idą tylko równoległe do twoich!... Zbieraj się!...

Natychmiast stąd ruszamy!... Jutro będziemy już daleko od tego przekłętego miejsca!...

— Dokądże to myślisz się wybrać?!

— Był przedziej, byle najdalej stąd... do Wiednia, do Hamburga!

Wszystko jedno dokąd!...

— Taak... no a twoje zobowiązanie, dane Sidney-Smithowi?!

— Uważam za niemożliwe do spełnienia... Zresztą, on mógłby poprzysiąc zemstę Bonapartemu za niewolę, za więzienie, za upokorzenia... Przyrzekłem iść z nim ręką... ale nie pod groźbą, że ciębie mógłbym utracić... że z tobą mógłbym się rozłączyć!...

— Cha — cha! — roześmiała się serdecznie hrabianka.

— Radzę ci nie żartować ze mną!...

— Znowu pogroźki!

— Zastugujesz na nie!...

— No, więc pamiętaj sobie, że ja grozić nie będę!...

— Dosyć gadulstwa!... Zabieraj się! Gdzie służebna?...

skończyć... potem się rozprawimy!...

— Ja wolę teraz! — zawołała gromnie hrabianka i ujęła sir Jakóba mocno za rękę.

— Co ty?!... Oszalałaś?!... — rzucił sir Jakób, nie rozumiejąc tego dziwnego wybuchu Beatryczy. — Puszczaj!...

— Nie! — zakrzyknęła hrabianka, wczepiając się silniej w rękę sir Jakóba. Ten ostatni natężył muskuły i już jednym gwałtownym ruchem miał odepchnąć od siebie hrabiankę, gdy wtem zarzucono mu koczowniczo na głowę i powalono na ziemię.

Rozprawa była zajądła, lecz krótka. Raczynski, mimo zaciętych broni sir Jakóba, związał mu przy pomocy hrabianki ręce i nogi, następnie zakneblował usta.

Sir Jakób tarzał się jeszcze przez chwilę, przeżył miśnie jakby chwila porwać krępujące go sznury, lecz zaciął się tylko kłosem.

Raczynski dyszał ciężko. Hrabianka sztydlerczo spoglądała na niego, biegła twarzą wężną.

— Co z nim zrobimy?! — zagadnął porucznik.

— Trzeba go będzie umieścić w jakim kącie lochu... niech zdycha!...

Raczynski poruszył się niespokojnie.

— Ależ Beatryczko... możeby... go lepiej oddać generałowi Brawackemu jako jeńca?!

— Ani myślę! zgubiłby nas!... Słuchaj! Zaklinam cię, ani słowo o tym, co się z nim stało!... Już ja go sama umieszczę w lochu... w działy tam boczny korytarz... nikt go nie znajdzie!...

— Beatryczko... umrze z głodu!...

— Należy mu się to nawet. Cóż życie jadać za trzech, mały przed śmiercią ułatwi mu zbawienie!...

Zeznania w szklanej kabinie

(Z PROCESU EICHMANNA)

Proces Adolfa Eichmanna rozpoczął się w Jerozolimie 11-go kwietnia. W dniu tym bydnym "Beit Haam" przy ul. Beceiel, stał się ośrodkiem światowego zainteresowania.

Wielkie narody, które cierpiały pod jarzmem hitlerowskiego reżimu, kierują swoje spojrzenia na stolicę Izraela, gdzie jeden z największych zbrodniarzy wojennych odpowiada za swoje czyny.

Specjalna ekipa, stojąca pod rozkazami polskiego oficera inżynierskiego, zajęła się adaptacją budynku do nowego przeznaczenia. Wydało się, że w tym kraju tytu i takim kosztem nie zajmowano się wewnątrz urządzeniem gmachu do potrzeb jednorozowego procesu "Dom Ludowy", w którym odbywała się rozprawa, stał się nie tylko siedzibą trybunału, lecz także miejscem pobytu Adolfa Eichmanna, który przebywał tam od chwili rozpoczęcia procesu i nie opuścił go do ogłoszenia wyroku.

Wysoki mur, zasieki i straż "Dom Ludowy" został otoczony wysokim "murem" — który stanowi silna siatka stalowa. Zasieki te już teraz nazwano "Eichmagramdem" na wzór "Bewhgradu", pamiętnego miasteczka Izraela z czasów mandatu brytyjskiego. Zasieki otaczają także budynek kasyna oficerskiego "Meno-

rah", które zmienił swoje przeznaczenie na okres procesu i przeistoczył się w wielką restaurację. Wewnętrzne i zewnętrzne rozplanowanie budynku utrzymywane jest przez władze w ścisłej tajemnicy, a ludzie pracujący nad wykończeniem "Domu Ludowego" otrzymali rozkaz milczenia odnośnie wszelkich szczegółów budowy.

W wielkiej sali, na której toczy się rozprawa Adolfa Eichmanna, rozmieszczono 500 wysłuchanych foteli. Projektanci wnętrza budynku zaplanowali półokrągłą salę z estradą, na której zasiadają sędziowie. W pobliżu estrady znajduje się kabina dla oskarżonego. Jest ona absolutnie izolowana od publiczności i sporządza ze specjalnego gatunku szkła, którego nie zdoła przebić kula. Władze izraelskie obawiają się ewentualnej próby zamachu na życie zbrodniarza.

Po sprowadzeniu Eichmanna do dotychczasowego więzienia do "Domu Ludowego" w Jerozolimie zbrodniarz umieszczony został w specjalnej celi, w której znajduje się łóżko, stół i krzesło. W pobliżu tej celi zbudowano specjalne pokoje dla strażników, która czuwa dniem i nocą. Ściany celi są gładkie, aby zbrodniarz nie mógł zdrapać i polknąć tynku w celach samobójczych. Z tych samych powodów Eichmann nie ma dostępu do przewodów elektrycznych.

Z celi — Eichmann wychodził wprost do kabiny na sali sądowej. W kabinie zainstalowano słuchawki, dzięki którym zbrodniarz może słyszeć cały przebieg procesu.

Ponadto znajduje się tam mikrofon, przez który Eichmann może zeznać i odpowiadać na pytania sędziów, prokuratora i obrońcy.

Setki dziennikarzy zagranicznych

W związku z przyjazdem setek obcoekrajowców na proces Eichmanna, zainstalowano urządzenia do równoczesnego tłumaczenia. Specjalne kabiny są zbudowane dla tłumaczy. Przy pulpitych i fotelach zainstalowano słuchawki. Ponadto zainstalowane są dalekopisy, setki aparatów telefonicznych, urząd pocztowy i telegraficzny, z którego sprawozdania mogą wysłać depesze do swoich redakcji i przeprowadzać rozmowy. Dyrekcja izraelskiej poczty zamówiła specjalny sprzęt zagraniczny dla ułatwienia pracy setkom dziennikarzy. Biorąc pod uwagę ograniczenia, związane z ochroną zbrodniarza, stworzono także warunki, aby uczestnicy procesu nie byli zmuszeni wychodzić wielokrotnie z budynku. Dziennikarze i inne osoby biorące udział w procesie, otrzymują stałe bilety wstępu. Celem uderzenia wszelkich prób zamachu na życie zbrodniarza, władz pojazdów mechanicznych na teren jest zakazany.

("Nowy Świat")

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe

"KROWA - LILIPUT"

W stanie Virginia - Amer. Półn. w jednym z niewielkich gospodarstw wiejskich, żyje dwuletnia krowa-kazanka, która waży 65 kg i ma 70 cm. wysokości. Poza tym krowa ta jest zupełnie normalnie zbudowana i ma małe rogki. Dzieci farmera rozpieszcili ją tak, że chodzi za nimi jak pies, przybiega na wołanie, słowem stała się niemal pokojowym zwierzęciem.

PAPIEROWY TERMOMETR

W USA sporządzono tak zwany "papierowy termometr": jest to specjalny rodzaj papieru czułego na zmiany temperatury. Zmiana na kolor w zależności od temperatury powietrza. Temperaturę odczytuje się według skali, na której oznaczone są w stopniach temperatury, odpowiadające poszczególnym barwom.

POLSKIE NAMIOTY — NAJLEPSZE

Dwaj polscy alpinści, dr. Jerzy Hajdukiewicz i inż. Adam Skoczyński, uczestnicy szwajcarskiej wyprawy alpinistycznej na Dhaulagiri zabraли jako swe zaopatrzenie 27 namiotów wyprodukowanych przez Mazowieckie Zakłady Konfekcji i Sprzętu Technicznego w Legionowie koło Warszawy. Polskie namioty zyskały w Szwajcarii ocenę naj-

szych i najbardziej nadających się do wyprawy.

KSIAZKA "KUCHARZ"

Organizacja Narodów Zjednoczonych wydała jedną z najbardziej oryginalnych — książek świata. Jest to książka kucharska do użytku dyplomatów. Podaje ona spis oraz sposób przyrządzania najważniejszych "narodowych" potraw wszystkich państw wchodzących w skład O. N. Z.

DZIWNE "KAMIENIE"

Wyprawa naukowa badająca pustynię Libijską, znalazła w piasku jakieś dziwne, nieznanego nikomu kamienie, o pięknej jasnoniebieskiej barwie, dające się szlifować jak diamenty. Kilka większych kamieni pozostawiono w stanie naturalnym, a z mniejszych jublery zrobili naszyjniki. Mineralodzy nie odkryli dotychczas zagadki nieznanego kamienia. Istnieją przypuszczenia, że wyprysnęły one z meteorytu, który spadł na pustynię.

Okruchy...

● Ziemia liczy obecnie około 3 biliony ludzi (dokładnie 2 biliony, 900 milionów).

● Najwięcej ludzi jest w Chinach (669 milionów). — Następują kolejno: Indie (403 miliony), ZSRR (209 milionów), Stany Zjednoczone (180 milionów) z Alaską i Hawajami, Japonia (92 miliony).

● W ciągu 1959 roku przyrost ludności świata wynosił 1,7 procent. Inaczej mówiąc przybyło tego roku 48 milionów osób.

● Ponad 50 procent ludności świata zamieszkuje Azję, a tylko 14 procent Europę. W roku 2000 Azja prawdopodobnie będzie liczyła 60 procent ludności świata. Europa zaś — tylko 10 procent.

● Rekord gościści załadunku bije Europa (85 mieszkańców na 1 kilometr kwadratu).

dratowy). Pod tym względem Azja zajmuje drugie miejsce w świecie.

● Najbardziej zagęszczone są "miasta-państwka" (Monaco, Gibraltar, Ceuta, Hong-Kong itd), gdzie na jednym kilometrze kwadratowym mieszka od 2.000 do 14.000 ludzi.

● Komar porusza skrzydłami z szybkością 160 - 190 uderzeń na sekundę. Muskuły poruszające skrzydłami komara ważą prawie 20 procent wagi całego jego ciała.

● W ubiegłym roku konsumpcja światowa whisky osiągnęła 126 milionów litrów (litr: nieco więcej niż kwartał) — około 10 milionów litrów więcej niż w roku poprzednim. Największe "spożywcze" whisky jest w Wielkiej Brytanii

Drogi Rolniku!

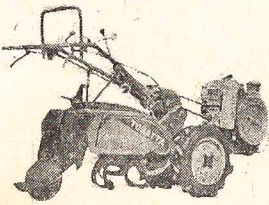
POTRZEBUJESZ TRAKTORA

ZE ŚCINACZKĄ?

POZNAJ NADZWYCZAJNE

ZALETY

Mikro-tractoru

- ★ Oto niektóre dane o mikro-tractorze 'Tobatta'
- ★ Orze od 12 do 20 cm. głębokości
- ★ Szerokość skiby od 48 do 75 cm.
- ★ W ciągu godziny może zorać do 750 m².
- ★ Zużywa, średnio, litr paliwa na godzinę.
- ★ Można orać siedząc, albo prowadzić traktor pieszo.

- ★ Posiada koła z nożami do orania pagórków.
- ★ Zaopatrzony jest w urządzenie do pulweryzacji.
- ★ Ma długość motyki do metra.
- ★ Nadaje się do pracy z wozem, z pługiem, lub innym przyrządem.
- ★ Może czyścić ulice kawowe.
- ★ Można go używać na ziemiach bagnistych.

NITSUBISHI SHOJI DO BRASIL Importadora e Exportadora Ltda.

(Rozsprzedawca na Południową Paranaé)

CASA "NITO" HAJIME KOTO

AV. VISCONDE DE GUARAPUAVA n.º 2.648 - CURITIBA - PARANAÉ
AUGUSTO COUTO JÚNIOR
RUA SANTOS DUMONT, 579 — PONTA GROSSA — PARANAÉ

Pierwszego niepowodzenia doznała ona na morzu, gdy zmarł pilot Antoni Lopez. Mało brakło, by statek nie wrócił na wyspę, zastępca nieboszczyka nie należał bowiem do biegłych w żeglowniu. Błądzący trafili do La Platy na oślep, a tutaj czekało ich nowe rozczarowanie. Zamiast osady, wylądowujący znaleźli instrukcje Irali, że trzeba brnąć 350 mil w górę rzeki. Na pocieszenie miała im służyć wskazówka, gdzie znajdują szpę z 500 miarami kukurydzy. W obliczu niepewnego jutra 25-ciu ludzi oddało się zwątpieniu i uciekło z powrotem do Brazylii, zabierając łódź okrętową. Dalsze losy odbitków nie są znane. Pozostałe 115 osób było zmuszone oganiać się stale przed napastliwymi Kerandysami, póki z obieży nie wyrwała ich pomoc, nadesłana przez wielkorożcę.

Przebieg Odkrycia

1. WYWIADY

- 1641 VI-IX — Wywiad eksploracyjny Piotra Dorantesa, złożony z 12 żołnierzy i przewodników. Trwał 3 i pół miesiąca. Dorantes zapuścił się na 100 mil od wybrzeża, docierając (przez przełęcz Itajai) na step u źródeł Rio Negro.
- IX-X — Gonzalo Acosta przeprowadza badanie bliższej bramy wejściowej, utworzonej przez rzekę Itabuku.

2. NA WYBRZEŻU

- 18-X — Wtorek, odjazd z wyspy Sta Catalina.
- Przeprowa morzem, wylądowanie i przygotowania w Itabuku do dalszej drogi zabierają 15 dni.
- 2-XI — Środa, wymarsz z Itabuku.
- 19 dni pomorzech wzdłuż Itabuku i zdobywanie przełęczy w Górach Nadmorskich.

3. STEPAMI

- 21-XI — Poniedziałek, wyprawa dociera na stępy płaskowyżu. Osiedla Wielkiego Tukana: Aniriri, Cipoyay i Tokanguasu. 8 dni marszu przez nie i wypoczynek. W niedzielę dnia 27-XI obwołanie prowincji Vera.
- 29-XI — Wtorek, wymarsz z Tokanguasu. Pozostawienie chorożo żołnierza na opiece Indian, po pierwszym dniu marszu.
- 1-XII — Czwartek, przeprawa przez Iguasu (Caicanga?).
- 2 dni marszu.
- 3-XII — Sobota, przejście przez Tibagi z prawego brzegu na lewy. Sioto Tapapirasu. Spotkanie z Michałem, odprawa przewodników katarzyńskich.
- Nadużywanie gościnności Guaranczyków, pohulanki żołnierzy; dalsze postoje w oddaleniu od siół.

Tegoż dnia odbyło się uroczyste przejście władzy. Najpierw przybywający przedstawił własne papiery królewskie i wszyscy podwładni złożyli swe urzędy w jego ręce. Potem nowy zwierzchnik dokonał obowiązkowego aktu publicznej przysięgi a zwróciwszy stanowiska tym, do których należały, odebrał od podkomendnych solenne ślubowanie. Następnego dnia, w niedzielę, odprawiono nabożeństwo dziękczynne z "Te Deum".

Współcześni mieli słowa podziwu i zachwytu dla odkrycia, przeprowadzonego z takim powodzeniem. Szczególnie znamienne jest zdanie kpt. Jana Salazara, świadka pamiętnych dni:

"Widziałem — powiada założyciel Asuncjonu — jak wielką radość wywołało przybycie Alwara Nunieza; przyjmennie by powiedzieć, że wyszły się cieszyli — cóż, byli też i tacy, co nie podzielali ogólnego nastroju. Wyrażano zdumienie, jakim sposobem zdołał się on przeprawić przez owe nikomu nie znane ziemie, bez naruszenia spokoju. Odkrycie przyniosło dużą korzyść i przyczyniło się do polepszenia stosunków między ludnością kraju a nami. Indianie z tamtych okolic poczęli nawiedzać Asuncjon, aby poznać sprawy Boże i nasze".

Wierzmy ci, kapitanie, odbywszy całą drogę śladem odkrywców, lecz skąd owa fałszywa nuta w powitaniu? Któż to był w twoim Asuncjonie, kto się nie radował?

Na zapytanie odpowie nam rejent Pero Hernandez: "Patrzałem, jak cieszyli się z nadejścia Alwara Nunieza na ogół wszyscy — z wyjątkiem tych, którzy mieli władzę lub spełniali wymiar sprawiedliwości; wiem, że jego przybycie ciążyło im".

Ludzka rzecz. Odkrywca nadciągał, aby zająć miejsce, które konkwestator grał sobie od 5-ciu lat. Na nowego włodarza spoglądali spode rba różni emirowie konkwestatorskich haremów, czy nie znacznie podobnarczać im zwyczajów starego kraju. Zabijając Asuncjon było podobnie piekielku, w którym bulgotała polityka podwórkowa. "Ma 500 chłopów — zakpił sobie jeden z mieszkańców — turbacjy zaś pół miliona".

W taki ukrop, spiesząc pieszo i boso, stęпами i lasami, byle tylko zdążyć z ratunkiem na czas, wpaść udzielni pan na Santa Catalinie — a miał akurat kapitulację jakby umyślnie popłatane. Radyce sewilsy mogą zacierać dłonie. Któs tam z wasali JKMości śmie podnieść głowę, niż to dla nich wygodnie? A piórkiem go po peruce!

Szczwanemu lisowi Irali w to graj. Chępli się później, pisząc: "Gdy Cabeza de Vaca okazał nam prowilję wielkorożcy, nie przyjęliśmy go; przecież Ayolas mógł jeszcze być żyw. Uznaliśmy go tylko jako zastępcę".

Rada Indyjska roztrząsała potem przez szereg lat i badała pilnie odkrycie Don Alwara. Świadkowie byli zapytywani sądownie, "czy wierzą, że widzieli lub słyszeli, że odkrycie drogi, którą otwarł Alwar Nuniez, przyniosło istotnie pożytek i korzyść oraz oddało usługi dla konuniez, przyniosło istotnie pożytek i korzyść oraz oddało usługi dla konuniez". Odpowiedzi brzmiały oczywiście "tak"; z pochlebnyymi dodatkami.

NADPLYWAJĄ MARUDERZY Z UJŚCIA IGUASU
W 30 dni później zawitał do Asuncjonu oddział z maruderami, wyprawiony przez gubernatora od ujścia Iguasu na tratwach. Miał on do pokonania odległość 1.100 km. ramionami rzek, gdy wielkorożca

DIABELSKI PLAN ZNISZCZENIA NARODU POLSKIEGO

(NA MARGINESIE PROCESU LUDOBOJCZY NR. 1 - ADOLFA EICHMANA)

Rozpoczął się dzień sądu nad Adolfem Eichmanem, — dzień sądu nad ideologią teutońską — tak dosadnie skrytykowaną w "Mein Kampf"; — ideologią bytu "narodu pańów" — "Herrenvolk"; — kłębem w razie zwycięstwa, bytby podporządkowany całej światu.

Jasnym przeto jest ruch odwetowy — w postaci liczących zebrań; ostatnio na terenie Anglii, gdzie przy drzwiach zamkniętych toczono rozprawę wśród delegatów swastyki, przybyłych z Niemiec, Francji, Belgii, Szwecji itp.

Znamienne też były próby na terenie Niemiec Zachodnich — rehabilitowania byłych dostojników hitlerowskich.

Dla pogłębienia wiadomości i doniosłości sprawy wymorowania około sześciu milionów Żydów, — należy zwrócić pod uwagę cały system dotychczasowy, — należą do niego: — "Urządzenia do oprowadzania i podporządkowania sobie innych narodów jako niewolników, bądź też przez całkowite ich zniszczenie.

Jako dowód tego postępowania — może posłużyć, wśród całej masy tomów dowodowych, dokument, dotyczący nieopublikowany, a stanowiący wykładnię całego programu zagłady narodu polskiego.

Dokument ten w oryginalnym niemieckim nosi tytuł "AUTORITATIVE ERKLÄRUNG UBER DES POLNISCHEN VOLKES", co znaczy "Urządzenie do wyjaśnienia odnośnie przyszłego losu narodu polskiego". Przyszłego — znaczy po drugiej wojnie światowej.

Dokument datowany jest 27 maja 1944 roku w Krakowie; opracowany przez "Rząd Generalnej Gubernii" — znaczy "DIR. SCH./I/P" i zapracowany w nagłoku urzędową pieczętką "REGIERUNG DES GENERALGOVERNEMENTS HAUPTABTEILUNG INNERE VERWALTUNG".

Charakter dokumentu był wewnętrzny — przeznaczony wyłącznie dla władz niemieckich. Wyjątkowo w nim są nazwiska: "STAAT-SECRETAR DR. BOHLER; LANDSOBER-VERW. RAT WEIRAUCH; PRÄSIDENT DR. v. CRAUSHAAR; a więc osobistości decydujące w okupacyjnym niemieckim rządzie.

Jak wynika z dokumentu, gubernator FRANK należał na szybko opracowanie całości planu stopniowego wyniszczenia narodu polskiego.

TREŚĆ DOKUMENTU

Pierwsza kartka, z pieczętką "Regierung des Generalgouvernements" itp. zawiera opis ogólny treści całego planu z wymienieniem wyżej już cytowanych nazwisk dostojników hitlerowskich. Ogólny tytuł tej kartki brzmi: "Denkschrift über die Behandlung der Polen".

Dalej idą cztery kartki maszynopisu obejmujące PLAN ZAGŁADY POLSKIEGO STOPNIOWEGO WYNIŚCZENIA NARODU POLSKIEGO. Plan ten przewiduje pozabawienie Polaków wszelkich praw politycznych, kulturalnych, gospodarczych i religijnych. Celem planu było zepchnięcie wszystkich warstw narodu polskiego do poziomu niewolników bez żadnych praw ludzkich, bez ochrony prawnej, nieograniczenie eksploatowanych przez Niemców jako fizyczną siłę roboczą, stopniowo degenerowaną i niszczoną.

Wreszcie ostatnie trzy kartki są pisane ręcznie i zawierają uwagi urzędników niemieckich do poszczególnych punktów planu.

Całość planu podzielona jest na części od I-jej do VIII-jej z przypisami, a osobna część została zatytułowana "Arbeitsersatz im Reich" i objęła ona wskazówki traktowania Polaków przymusowo wywiezionych do Niemiec.

Streszczam pokrótce ten niemiecki plan punkt po punkcie:

(1) Zarządzenia niemieckie odbierające Polaków na terenie Generalnej Gubernii mają być rozszerzone na Polaków w województwach włączonych do Rzeszy. Gen. Gubernia jest niemieckim terenem osiedlenia i mają być realizowane dalsze plany osiedlenia Niemców, jak również ma być dalej prowadzona "niemiecko-plemienna" akcja. Nie będzie żadnej politycznej koncepcji co do Polski i Polaków.

(2) Zaleca się jak najściślej ograniczenia uprzywilejowania w wszystkich dziedzinach administracji.

(3) "Bezpieczeństwo osobiste" opierać się ma na masowych aresztowaniach i rozstrzelaniach Polaków, na nieuprowadzaniu normalnych sądów, na przesłaniu do obozów koncentracyjnych, na wyroku, na rygorystycznych metodach "uchylenia siły roboczej" (co oznacza dalsze praktykowanie również po wojnie znanych "lapanki") i wprowadzeniu specjalnego prawa karnego dla Polaków. Jak na ironię w punkcie tym jest uwzględniona "uchyleniu kradzieży drogą ustanowienia specjalnych komisji szacunkowych i ponowienia specjalnych komisji szacunkowych i ponowienia kolektywnej odpowiedzialności i o "amnestii" dla pewnej ilości osób, znajdujących się w obozach koncentracyjnych.

(4) Punkt ten omawia "bezpieczeństwo własności". W stosunku do Polaków polegać ono ma na wywłaszczeniu części dużych majątków ziemskich, na wysiedlaniu ludności rolniczej polskiej do osiedlenia Niemców, na skasowaniu jakiegokolwiek ochrony prawnej przed wywłaszczeniem lub sekwestrem własności ziemskiej, mieszkaniowej, własności osobistej w ogóle, na wywłaszczeniu lub sekwestrze zakładów przemysłowych, na ograniczeniach w gospodarstwie, handlu i rzemiośle. Punkt ten też wspomina — ale chyba tylko dla dekoracji — o możliwości odszkodowania.

(5) Ten punkt zawiera dyrektywy w sprawie "szkolnictwa" dla Polaków. Projektowane jest otwarcie szkół średnich i wyższych, ale tylko w niemieckim językiem wykładowym. Rozważana jest możliwość otwarcia niemieckiego uniwersytetu, albo wybierania polskiej młodzieży i wysyłania do uniwersytetów w Niemczech (celem germanizacji). Nauczyciele w szkołach dla Polaków mają być celowo źle opłacani. Możliwe jest przydzielanie roli, ogrodu i żywności nauczycielom oraz przydzielanie "żukowych" mieszkań. Wyrodnienie nauczycieli ma się odbywać drogą przyznawania kartek na zakup materiałów tekstylnych itp.

(6) Zagadnienia kulturalne są wyodrębnione w specjalną grupę i rozstrzygnięte w ten sposób, że Polacy nie mogą posiadać żadnych możliwości rozwoju dla poetów, artystów i naukowców. Garze i czasopisma mogą być prowadzone tylko przez Niemców i tylko Niemcy mogą kierować teatrami kinami, imprezami muzycznymi itp. Nie wolno zakładać polskich teatrów, stowarzyszeń muzycznych, teatralnych, kulturalnych, społecznych. Polacy mają mieć stałe zakazane posiadania aparatury radiowych.

Osobno potraktowane są sprawy Kościoła katolickiego. Plan przewiduje zamknięcie wszystkich klasztorów, zakaz zakładania seminariów duchownych, przeprowadzenie aresztowań księży i wydanie zakazu opieki religijnej nad Polakami wywiezionymi do Niemiec.

(8) Ten ostatni punkt obejmuje "różne sprawy", jak: gorsze ubranie i gorsze odżywianie dla Polaków, gorsze traktowanie podatkowe, celowo niedostateczne uposażenie urzędników, celowo niedostateczny podział między Niemcami i nie-Niemcami w restauracjach, w sklepach żywnościowych, w tramwajach i w ogóle w publicznych ośrodkach lokomocji. Godzina polityczna ma być stałe obowiązywać Polaków. Zakazane ma być stałe odwiedzanie kapłanów i publicznich Polaków przychodni, korzystanie z uzdrowisk i domów wypoczynkowych. Dla Polaków ma być celowo zbyt mała ilość łóżek i sanatoriów, mają być ograniczenia w korzystaniu z ogrodników dziebiących, ochronie i przedśkoł. Zakazane ma być uprawianie jakiegokolwiek sportów.

Część dokumentu, dotycząca "układu roboczego w Rzeszy" przewiduje gorsze odniesienie się do robotników polskich, niż do robotników innych narodowości. Ma być wprowadzona nieograniczona praca przymusowa Polaków bez prawa powrotu do kraju nawet w wypadkach ważnych powodów rodzinnych. Polacy mają być pozbawieni jakiegokolwiek opieki społecznej, wyjątkiem takiej opieki, która jest niezbędna dla utrzymania ich zdolności do pracy. Mają być oni pozbawieni ich zdolności do pracy. Mają być oni pozbawieni jakiegokolwiek dopłat świętecznych, społecznych, rodzinnych itp. Zarobki robotników rolnych mają być stałe niższe niż robotników przemysłowych. Nie będą udzielane żadne urlopy, nawet po czterech latach pracy. Robotnicy polscy nie będą korzystać z sądów pracy (Arbeitsgerichtsarbeit), będą natomiast bezapelacyjnie podlegali orzeczeniom urzędów pracy.

W województwach WŁĄCZONYCH DO RZESZY ma być dla Polaków gorsze ubezpieczenie od choroby, od wypadków i od inwalidztwa, niż dla innych narodowości. Nie będzie żadnych ubezpieczeń społecznych dla pracowników umysłowych. Polacy mają nosić przymusowo oznakę "P", podlegać będą przymusowi pobytu w miejscach pracy, zakazane im będzie używanie publicznych środków lokomocji, nie wolno im będzie brać

udziału w nabożeństwach, nie wolno będącym im udziałem opieki religijnej. Nie wolno im korzystać z kin, z teatrów, z dziesiątków bibliotek, zbiorów bibliotecznych. Zakazane zawieranie ślubów. Za obcowanie z Niemkami kobietami ustalono jest podobnie wymierzony przez powieszenie. Nie wolno zatrudniać w charakterze pomocniczych domowych. Utrzymywanie bytów w papierosy. Zakaz przemieszczania zwłok zmarłych robotników. Zakaz wstępu do kraju tych robotników, którzy zmarli na choroby wywołane. Mają być ustalony przepisy w związku z wypadkami i wyjątkowo w obozach pracy oraz przepisy stosowania kary chłosty przy upomniaceniu słuchających.

Obszernie i jak najulerniej strzeżony barbarzyński plan. Nie był to tylko plan na pierze. Przez przeszło cztery lata Niemcy nabywali to wszystko, co w 1944 roku gubernator Frank kazał skłócić/łowić w jednolity plan politycznego postępowania wobec 30-milionowego ropejskiego kulturalnego narodu, plan mający wyliczną dla Niemców na okres po wojnie Niemiec w drugiej wojnie światowej.

Prof. Gustaw Schmöller, jeden z najlepszych historyków społeczno-gospodarczo-wojny Niemiec, twierdzi, że zmiana materialnych warunków życia, urządzeń prawnych i społecznych, organizacji pracy i gospodarki, zmian w zasadniczych dążeniach wyścigowych. Dążenia te pozostały takimi, jakimi one u plemion germańskich za czasów

Hitlerem, który porwał Niemcy do tej wojny drugiej wojny światowej i do tego zbrodni ludobójstwa, był i jest — nie ma złudzeń — tym bardziej niebezpieczny, niż swój program na prastarych instynktach germańskich.

Mgr. Jerzy Kaban

WYKAZ OSÓB POSZUKUJĄCYCH SWOICH RODZIN NA TERENIE BRAZYLII ZA ŚRODNIEM POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA

Matuszewska Józefa z Biernackich, Lutomierski, ul. 1 Maja 17, pow. Łódź, poszukuje Biernackiego Konstantama. Alexandre Frontini, Mun. Estância Santa Catarina.

Walus Krystyna (córka) zam. Szałas Wielkopolska nr 42 m. 10 poszukuje Andrzeja ur. 1905 r. w Popkowiech, Ludwika i Elżbiety z Majewskich, pracującego w Brazylji od 1929 r.

Brosiawska Bronisława poszukuje Bobrowiec Jadwigi ur. 1895 r., pow. S. c. Bronisława i Jadwigi.

Dzielić Antoni poszukuje brata Bronisława ur. 19 X. 1919 r., żony Jędrzejki Anny ur. 28 X. 1295 r., oraz brata Dzielić Stanisława i Stanisława.

UWAGA: Wszystkie informacje o osobach szukających prosimy kierować pod adresem: Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża, Informacji i Poszukiwań — Warszawa, ul. kotowska 14.

przemierzył na wprost tylko 350 km. W zastępie brakło jednego żołnierza, zwał się Piotr Salinas, pochodził z Badajozu. Padł ofiarą jaguara.

Przybywający opowiedzieli, jak to na widok spływających tratw Indianie wzdłuż Parany podnieśli wielki krzyk, zwoławszy się po całej ziemi. Wyszli hurmą na brzegi, rzucili na wodę z górą dwieście łodzi, po czym natarli na jadących z impetem i hałasem, przy biciu w bębny, sięjąc gęsto strzałami z łuków.

Czternaście dni i nocy trwała ta gonitwa, zawsze zawzięta, prowadzona z dwóch stron, z wody i brzegów. Kupy nadbrzeżne uzbroidły się były w wielkie oseqi, przy pomocy których usiłowano wyrwać kanoy z nurtu i wyciągnąć je na piasek. Napastnik ponosił przy tym tyle wrzawy i krzyku, jakby niebo spadło na ziemię i świat się kończył. Osaczeni nie mieli chwili wypoczynku. Gwarantcy stale luzowali jedni drugich. Dwudziestu Hiszpanów odniosło rany, na szczęście lekkie.

Przez cały ten czas trwały płynęły w dół szerokiej rzeki, nie przystając ani na chwilę. Silny prąd znosił je sam, wiosłowanie było zbężne. Praca ograniczała się do sterowania, aby nie dać się zepchnąć ku brzegowi, gdzie czyhało niebezpieczeństwo. Zdarzyło się kilka razy, że promy wpadły w wiry, zataczając koła. Gdyby nie zabiegi umiejętnych sterników, myślnie byłoby wyrzuciły jadących na ląd, prosto w ręce czatującego wroga.

Taka zasadzka czekała na odkrywców m. in. przy progach wodnych Corpus, powyżej miast Posadas — Encarnación. Na misjonerskim brzegu spotykamy tu nie opodal dwie polskie, wcale dobrze zagospodarowane osady. Kazimierzowo (nazwa od kaplicy) oraz Rokowe Bory (nazwa utarta wśród osadników; dawna posiadłość argentyńskiej rodziny Roca). Osiedla te wzięły początek w r. 1901 od rodzin, które przesiadłały się z brazylijskiego stanu Rio Grande do Sul do Argentyny.

Po dwóch tygodniach nieustannego opędzania się przed nieprzyjacielem floty dotarła w pobliże miejscowości, gdzie przebywał wspomniany Indianin, imieniem Francisco. Był on widać postacią znaną, skoro opowiadają o nim tak Alwar Nuniez jak Irala. Obaj zgadzają się w twierdzeniu, że sympatycznego krajowca wychował Gonzalo Acosta. Pierwszy nazywa go po imieniu; drugi dorzuca szczegół, iż Francisco mieszkał w owej okolicy od czasów Diega Garcji.

Akostowy wychowanek zwołał swoich ludzi i ruszył w górę rzeki naprzeciwko płynących, aby ich przyjąć i poratować. Przybyłych umieścił na wyspie w sąsiedztwie swego osiedla i zaopatrzył w zapasy żywności, a po takiej potrzebie żołnierz był bez sił i wygłodzony. Mowa tu o jednej z wysp archipelagu Apipé, położonego na wysokości korrentyńskich mozarów Iberá i znanego z progów rzecznych, które wyznaczyły były kres podróży Sebastiana Gabota na rzece Paranie. Wyspy Yaciretá i Apipé leżą 500 km. poniżej ujścia Iguasu, tratwy spływały tedy z szybkością 35 km. na dobę. Pozywienia dostarczał jedynie potów ryb.

Pod opieką Franciszka Hiszpanie zasnali spokoju, wyłizali się z ran i przyszłi do siebie. W tym czasie nadpłynęły z Asuncjonu trzy brygi, jakie Irala wysłał był po nich, na skutek otrzymanych listów. Pomoc prowadził Garcja - Vanegas, zastępca skarbnika prowincji. Zaladował on oddział i dowodził go do Asuncjonu bez dalszych przygód.

ZBUNTOWANI ZAKONNICY NA WIDOWNI

W tymże czasie dotarli do rzeki Paragwaj zbuntowani mnisi Almar i Lebrón, stając na jej brzegu w odległości 30 mil na północ od Asuncjonu. Z kierunku ich pochodzenia wynika, że rzekę Parane przebyli nad spadami Guairy, które w późniejszych dziesięcioleciach uległy wcale ożywione przejściu. Można wnosić, że obrana przez zakonników ścieżka była bardziej utarta od kierunku, w jakim podążał odkrywców.

Obu franciszkanów wzięta nierozłączna przyjaźń. Na przeszło kilku lat występują zawsze razem, jako "ksiądz komisarz i jego rzysz", lecz były to duchy niespokojne. Alwar Nuniez darował im drodze i przysparzał rokosszan na nowo, wysyłając po nich kapłanów kilkunastu żołnierzy. Następnie przydzielił zakonnikom obszar synjny pod Asuncjonem. Niedługo tam zagrali miejsca. Paragwajcy im się znużli. Usiłowali uciec z powrotem do Brazylji, uprawiając huf czerwonoskórych, wśród nich znanych naszych Dominga i Chabela. Cabeza de Vaca wysłał posąg, który zawrócił zbiegów. Był to skandal, bo mnisi wdziliłi czterech 35 guarańskich dziewcząt, które nie chciały iść dobrowolnie, prowadzili spętane. Kiedy Doming wracał nad Atlantyk, franciszkanie preparali swój plan, wracając nad Atlantyk. O późniejszych ich losach rejent Hernand daje taką wzmiankę: "Zmarli śmiercią nagłą i straszną mnisi, którzy wywołali tyle zgorszenia i brali udział w zamachach, wymierzonych przeciw wielkorządcy".

CHORZY Z PIKIRY

Z końcem lipca zameldowali się przed Alwarem Nuniezem żołnierze, jakich zostawił na wschód od Parany. Starszeństwo w nich pełnił Jan Cerrudo; tułki się on 300 mil, zanim stanął przed czem dowódcy. Maruderzy z Pikiry przybyli wszyscy, z wyjątkiem chona, który zmarł.

Garantcy odpowiedzieli w zupełności oczekiwaniom roztoczywszy troskliwą opiekę nad niedomagającymi i przyprowadzili ich na miejsce. Mieszkańcy zza Parany stali się odtąd wcale częstymi gośćmi w Asuncjonie, jak o tym wiemy nie tylko od Jana Salazar i od samego wielkorządcy.

LOSY MORSKIEGO ODWODU

Gdy Alwar Nuniez objął władzę, pierwszym jego zarządzeniem wysłanie posiłków do La Platy, gdzie skutkiem zniesienia Aires los okrętu, przybywającego ze św. Katarzyny, nie był. Pospieszyli tam cztery statki pomocnicze, dwa w kwietniu a dwa w lipcu. Otrzymały zlecenie założenia nowej osady przy ujściu

Odbudowanie Buenos Aires nie powiodło się, podobnie jak na nieczym usiłowania, by założyć nowy port na rzece San Juan, w głości 70 mil od morza. W 9 miesięcy po gubernatorze, w dniu 25 dnia nadsięgnęły do Asuncjonu połączone sily nadplatańskie, przyciągając w pięć jednostek. Wracały wszystkie posiłki i wodny wyprawy taryńska pod rozkazami Piotra Estopimiana, która przeszła tylną koleje.

Lekarze:

DR. ED. TEMPSKI
Praktykował w szpitalach w Polsce.
Przyjmuje od godz. 8-iej do 12-iej.
Rezydencja: - Ulica 7 de Setembro 3230, - Fone: 4-5921
CURITIBA - PARANA

DR. GABRIEL NOWICKI
Diplom Uniwersytetu Paryskiego
Były Profesor Univ. Paraskiego
Po powrocie z Europy przyjmuje:
FARMACIA STELTEL, Pr. Tiradentes 530, od godz.: 9-13. - Rez.: Carlos de Carvalho 369, od godz. 15-17.
Choroby ogólne. - Specjalność: schorzenia nerek i dróg moczowych.

DR. WOLFGANG KRAUSE
CLINICA GERAL DE ADULTOS E CRIANÇAS
Doenças de senhoras, doenças venéreas
Operações
Das 10 às 12 - Das 13 às 16
Das 19 às 21 horas. - Avenida Republicana Argentina, 3993, - Curitiba, no bairro do Portão.

DR. MENDES DE ARAUJO
Leczenie bez operacji: hemoroidów, zylaków, chorób żołądkowych, zgagi, wzdęcia, kolek, ślepego kiszki, raka, wrzodów na nogach.
Przyjmuje od 3 - 6. Rua Dr. Murici 439, 5-te piętro, Apt. 54. Edifício São Lourenço - Tel.: 4-0268 - CURITIBA.

DR. ST. BEMBEN
Klinika ogólna: leczy choroby kobiece, choroby żołądka, wątroby i wewnętrzne.
Kons.: Praça Zacarias, 80, 3-cie piętro, sala 306. Przyjmuje w II, III i V od 9 - 12 i od 15 - 18:30; w IV i VII od 16 - 19.
Rez.: Rua Dr. Keller, 393 CURITIBA - Telefon: 4-2644

DR. LUDWIK RYDYGIER
Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kurs specjalizacji w New York, P.M.S.H. Choroby kisielki oddechowej, Hemoroidy, Fistule i. t. p.
Kons.: R. José Bonifácio 110. Przyjmuje od 10-tej do 11:30 i od 15 - 18. - Telefon: 4-8494.
Rez.: R. Amazonas Marcondes, 554, Bacacheri, - Tel.: 4-5473.

Dr. J. A. DOBROWOLSKI
Lekarz chirurg - Choroby kobiece. - Klinika ogólna.
Kons.: Praça Tiradentes, 332 Rez.: Rua Treze de Maio, 879
Telefon: - 4-6330
Przyjmuje od 9 - 11 i od 3 - 6.

Adwokaci:

DR. JAN GRABSKI i DR. C. J. GRABSKI
Rua Dr. Murici, N° 542 - 2° andar - Sala 206
Edifício Pedro Demetero CURITIBA - PARANA

DR. PAWEŁ FILIPAK
Ułatwia sporządzenie należnych formalności związane z zaproszeniem osób na pobyt stały lub czasowy z Polski do Brazylii. Inwentarza i naturalizacje oraz adwokatura w ogóle. Władza językiem polskim. Rua Cândido Lopes, 205, 2 piętro - Curitiba.

DR. EDWARD BOCHNIA
ROZMAWIA PO POLSKU
Złatwia wszelkie sprawy adwokackie
R. Dezembargador Westfalen, N° 94, 1° and., salas 5, 6 e 7 Curitiba - Paraná

Dentyści:

DR. WINCENTY FLENIK
Godziny przyjęć: od 8 - 11 od 2 - 6. Rua Voluntários da Pátria, 620 - Curitiba.

DR. LUCJAN KASPSZAK
Praça Osório, 45, 1° and. 105. Złatwia wszelkie sprawy adwokackie. - Przeprowadza naturalizacje.
MÓW SIĘ PO POLSKU

DR. EDWARD ŻELAK
Złatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inwentarze.
Rua Emiliano Perneira n° 10 - 4 piętro - Condi. 401 (Esq. Fr. Zacarias) - Edif. Quinco Cabral. - Telefon 4-0278 CURITIBA

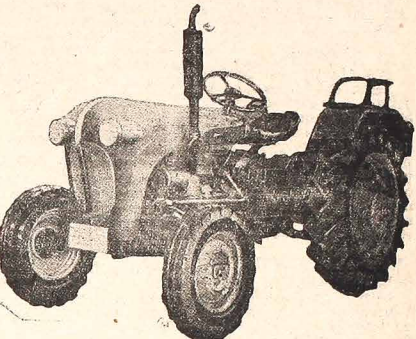
DR. POLAN URBAN
DR. ARY L. BITENCOURT
FONTOURA
Al. Carlos de Carvalho, 350
Fone: 4-0183
Rua Dez. Motta, 3620
Fone: 4-8567

DR. B. SIELSKI
Konsultorium: Rua Marechal Floriano 96, esquina da Rua 15 de Novembro, 8° andar, sala 81, przyjmuje we wtorki, czwartki i w soboty od 9 - 11, i od 2 - 7, a przy Rua Paulo Graesser 200, w środy i w piątki od 2-iej do 9-tej.

Retificadora BRASPOL LTDA.

Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. Robotą gwarantowaną i szybko. CENY PRZYSTĘPNE.
Rua Marechal Floriano 1773 - Fone.: 4-2635
CURITIBA PARANA

Nareszcie
otrzymaliśmy!
Traktor Polski
«TUR - C-325»

2 cylindry - 25 H. P.
Na spłaty w 25-ciu miesiącach
Na wystawie w

COMERCIAL POLPARANÁ S/A

ALAMEDA CARLOS DE CARVALHO, 350 / 356
CX. POSTAL, 1757 - FONE: 4-1574 - CURITIBA

TODDY
JEST TO EKSTRAKT Z NAJPOZYWNIJSZYCH ELEMENTÓW
Representantes: - Benjamin Zilli & Cia. Ltda.
Praça Coronel Enéas, n° 143 - CURITIBA

ZEGARKI
OKULARY
BIŻUTERIA
CARL R. RAEDER
Rua Riachuelo, 147
CURITIBA

PACZKI ŚLUBNE DO POLSKI

Materiał na suknię (enkałon), materiał na spód, pończochy stylonowe, pas do pończoch, komplet bielizny, rękawiczki stylonowe, tiul na welon. \$ 35,00
Materiał na suknię (zórżeta) materiał na spód, pończochy stylonowe, pas do pończoch, komplet bielizny, rękawiczki stylonowe, tiul na welon. \$ 26,00
Materiał na suknię (ryps) halka, pończochy stylonowe tiul na welon. \$ 15,00

ŚWIETNY PREZENT DLA PANNY MŁODEJ
Zamówienia przyjmują miejscowi przedstawiciele lub
PEKAO Trading Corporation
25 BROAD STREET NEW YORK 4, N. Y. Dept.

LISTY DO REDAKCJI

★ P. Karol Lawcewicius z São Paulo:
Szanowna Redakcjo!
Niniejszym proszę bardzo o podanie mi fali i godziny audycji radiowych z Warszawy przeznaczonych dla Brazylii oraz adres redakcji dwumiesięcznika "Przeгляд Polski" w S. Paulo.

★ P. Józef Ginalski z Afonso Pena.
Wielebny Księżu Redaktore!

W załączeniu przesyłam do Redakcji kilka słów o książce przyslanej z Polski pod tytułem: Nad Daisną - piera Miłosa. ... Książka ta dostaje się w moje ręce i dobrze się stało, mogę bowiem przestrzec drugich, by jej nie czytali.

Adres do redakcji "Przeгляд Polskiego": R. Barão de Itapetininga 221, Conjunto 1203 - São Paulo.
Do Szan. Redakcji "Ludu"
Przed paru dniami otrzymałem 2 książki wraz z pięcioma pocztówkami jako nagrodę za zdobycie kilku nowych

prenumeratorów. Serdecznie Wam dziękuję za pamięć, chociaż ja, a zapewne i większość "kolegów" wcale tych nagród nie spodziewaliśmy się, aniśmy nie czekali na nie. Spiełniamy tylko nasz obowiązek patriotyczno-moralny, na co gazeta "Lud" w pełni zasługuje.

Przesyłam serdeczne pozdrowienia.
W załączeniu przesyłam do Redakcji kilka słów o książce przyslanej z Polski pod tytułem: Nad Daisną - piera Miłosa. ... Książka ta dostaje się w moje ręce i dobrze się stało, mogę bowiem przestrzec drugich, by jej nie czytali.

Pierwszy i drugi rozdział bardzo pięknie napisane. Gdy zacząłem czytać rozdział trzeci - przetarłem oczy, bo wierzyć mi się nie chciało, by autor książki mógł w tak ohydny sposób sztydzić z religii i z wierzących i kpiny sobie stroić z świętych przekonań przynajmniej większości narodu polskiego.
Cel autora jest jasny: nieznacznie, a w sprytny sposób

zohydzić wszelką wiarę i wszelką religię. Ten panautor powinien przypomnieć sobie słowa największego niedowiarłaka Voltaira: "Naród bez religii spadnie do tyłu zwierzęt".
Moja rada: Ostrożnie z książkami wydawanymi przez rząd komunistyczny w Polsce!
Kreślę się z należytym szacunkiem.

Posto das Lambretas
PEÇAS E ACESSÓRIOS - CONCERTOS E REFORMAS EM GERAL
TUDO PARA SUA LAMBRETA
JORGE TYMINSKI
Fone: 553 (chamar) - Rua Paraíba, 93 - Cx. Postal, 962 Londrina - Paraná

CASA SAITO LIMITADA
NAWOZY - MASZYNY - MOTORY
POMPY - TRAKTORY
NASIONA I WSKELKIE NARZĘDZIA ROLNICZE
Centrala - Ulica Carlos de Carvalho, 366 - C. P. 980
Skład filialny - Ulica 7 de Setembro, 1.910
KURRYTYBA - PARANA
PROSCIE O KATALOGI I INFORMACJE.
Firma chce zadowolić swoich klientów pod każdym względem.

FARTUSZKI - PEŁTNA - "MALHAS" - PONCZOCHY - REZCNIKI - KOSZULE
Najniższe ceny w mieście!
Przed zakupem prosimy zbadać ceny w
CASA HOFFMANN
Skład i Fabryka: Rua Claudino dos Santos, 52 (Dawniej Praça da Ordem). Fone: 4-1698 - CURITIBA

Casa 3 "B" Casa Pavão
RUA RIACHUELO, 308 RUA MAL. FLORIANO, 511
HIPOLITA DOPIERALSKIEGO
Ma na składzie tak w jednym domu jak i drugim wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, buioków, koszul. - Artykuły wogóle dla mężczyzn, kobiet i dzieci.
PO CENACH FABRYCZNYCH - ATACADO E VAREJO.

PEKAO - PACZKI ŚWIATOWEJ ŚLAWY
Polecamy dla wszystkich rodzin w Polsce POMOC na JESIEŃ i ZIMĘ - przez PRZEKAZY - PACZKI PEKAO.
Wytłacznie PACZKI-PEKAO dostarczane są do domów BEZ CŁA i BEZ ŻADNYCH DODATKOWYCH OPŁAT.
CENTRALA W WARSZAWIE i Oddziały: GDYNIA, SZCZECIN, KRAKÓW, NOWY TARG, RZESZÓW i KIELCE - szybko wykonają Wasze zlecenia.

PACZKI PEKAO t. zw. "DO WYBORU" są b. korzystne, bowiem odbiorca w Kraju wybiera ze składow PEKAO najbardziej potrzebne mu towary, względnie podnosi gotówkę.
Po informacji i katalogi zwracajcie się do: PRZEDSTAWICIELKI PEKAO NEW YORK, P. HALINY BERGMAN - São Paulo - Ana Cintra 295, ap. 51, Tel.: 52-72-29. Adres dla Korespondencji: Caixa Postal 5127.

ŻYCIE POLONII ZAGRANICZNEJ

ARGENTYNA
SISTRY SZMARTYCH-INSTANSKI ZJEDZAJĄ DO BUENOS AIRES
Od długiego czasu dotkliwie odczuwamy brak polskich zakonnic na naszym terenie, które by zaopiekowały się naszą młodzieżą żeńską. Duszpasterstwo polskie na Mansill podjęło inicjatywę sprawowania polskich zakonnic, i- nięcej, która od dłuższego czasu narafiła na trudności siły wyższe.

Konwalia z władzami generalnymi SS Zmarłych w Rzymie dary niespodziewanie szybkie i pozytywne rezultaty.
Zakon Sióstr Szmartych-Instanski, sióstrzany zakon CO Zmartwychwstańców, którego specjalnością jest szkolnictwo i wychowanie kobiet przez szałochiankę Bożenę Kowalską w Rzymie w czasie II wojny światowej.

Kościełne władze argentyńskie przyjęły inicjatywę duszpasterstwa Polskiego - w Rzymie przychylnie. Sióstr tego Zakonu przyjąd

do Argentyny z Włoch i Stanów Zjednoczonych, gdzie posiadają dużo silnych placówek. Jeden z duszpasterzy polskich przeprowadzi - dalsze rozmowy w tym celu, ażeby cały plan skonkretyzować.
X. A. Górny. KANADA

KLUB LITERACKO-ARTYSTYCZNY W TORONTO
W Toronto w wyniku zjednoczenia się organizacji "Smocza Jama", Towarzystwa Kulturalno-Arystycznego i Koła Przyjaciół Kultury, powstał Klub Literacko-Artystyczny, którego zadaniem jest organizowanie stałych imprez kulturalnych i artystycznych wśród Polonii. "HISTORIA CZERWONYCH MAKÓW"

B. żołnier 2 Korpusu, popularny aktor tekstów i kompozytor polski zamieszkały stale w Wielkiej Brytanii Refren Konarski wydał ostatnio "Historię Czerwonych Maków", opartą na przeżyciach autora w czasie bitwy pod Monte Cassino. Broszura posiada ciekawą oprawę graficzną i zawiera 25 ilustracji.

JANA GŁODZINSKIEGO
Rua José Bonifácio, 122

AMODESTA
WIELKI WYBÓR OBUWIA I MATERIAŁÓW ŁOKCIOWYCH
PO CENACH BARDZO NISKICH.

CASA DOS PINTORES

WERNECK & CIA. LTDA. "ROCHEDO"
FABRICA DE TINTAS, ESMALTES E VERNIZES
Praça Osório - Edifício ASA - Fone: 4-6460 - Cx. P.: 347 - Mówi się po polsku

